

HAYDİ

Temmuz-Ağustos 2022

14. Sayı

Ücretsiz

İki aylık kültür ve edebiyat dergisi

HAYDİ
İki aylık kültür ve edebiyat dergisi
Temmuz-Ağustos 2022
14. Sayı
Ücretsiz

Yayın Ekibi

Cevher Tat
Eren Sülün
Özden Selim Karadana
Yahya Altun

Editör

Eren Sülün

Genel Koordinatör

Özden Selim Karadana

Dergi Tasarımı

Cevher Tat

Kapak Görseli

Gizem Köroğlu

İnternet Sitesi

haydidergi.com

İletişim

info@haydidergi.com

İÇİNDEKİLER

Önsöz

4 Özden Selim Karadana

Öykü

5 Sevdâ Deniz Karalı - Öyle

8 Özden Selim Karadana - Bektan Bir Gece

11 Aslı Ekici - 4 Kupa 2'si Özel

15 Çağdaş Ekin Şişman - Lokantada

19 Gizem Kargin - Menekşe Ev Yemekleri

21 Eren Sülün - Kerem Gibi

24 Yahya Altun - Kendini Pokemon Sanmak

29 Haydar Şahin - Fatal Desus

31 Deniz Dursun - Bu Sincabı Hep Hatırla ve Su Aygırına Bir Öpücük Kondur

32 Görkem Çolak - Teras Katı ve İhtimaller

36 Özge Öztürk - Hoşça Kal Baba!

38 Ertan Ekmekçi - Zamanlama

Şiir

7 Serhat Keleş - Kadere Âşık Ülkenin İnsanları

14 Rıza Efe - Menteşe

23 Aslısu Uluçay - Biz

35 Serhat Keleş - Kayıp Dünyalar Haritası

41 Kürşat Batuhan Tezel - Şelale

Deneme

42 Günsu Özkarar - Terapi Koltuğu

Fotoğraf

12 Tara Demircioğlu - Taşıyıcı

26 Ayaz Yıldız - Dekonstrüivist Yansımalar

Söyleşi

45 Deniz Dursun - Yaşamın tuhaf huyları arasında kalem tutan bir el: Etgar Keret

Önsöz

Özden Selim Karadana

Kim bilir ne zamandır, ama uzun zamandır, ülkemizin üstünde kara bulutlar dolaşıyor. Hava soğuk, renkler soluk... Global derdimiz beklenmedik bir şekilde hızlıca sona eriyor. Maskesiz ve mesafesiziz artık. Yerel dertlerimiz ise zaman zaman nefes aldırmayacak hâle gelebiliyor. Bu aralar en sık aldığım haber yurtdışına yerleşenlerden geliyor. *Bazen çok üzülüyorum.* Elden bir şey gelmez. Gidenlere de kalanlara da güneşli günler diliyorum.

Haydi Dergi iki ayda bir olduğu gibi, bu sayıda da derin bir nefes aldırıyor bana. Herkese iyi okumalar diliyorum.

Öyle

Öykü

Sevda Deniz Karali

Metroyu bekliyorum. Kalbim son derece sakin çünkü koşturmamışım, çünkü metronun sonunda beni bekleyen biri yok. Beni bekleyen biri hiçbir yerin sonunda yok zaten. Neyse. Üç dakikamız var. Kulağımda Zeki Müren en kederli sesiyle “kıрма, güzel, ne olursun” dedikçe ben kırılıyorum. Öyle bir gün çünkü bugün. Öylece durduğum yerde paramparça olabileceğim bir gün. Belki yarın da öylece toparlanıveririm. Bu aralar böyle çünkü; varla çok arasında gidip geliyorum. O sırada göz ucuyla bir hareket seçip yana dönüyorum. Burada durunuz işaretinin hemen üzerinde yerini alan bir kadınla bir saniyeliğine bakışıyoruz. Böyle kısa anların belki hiçbir anlamı yok aslında ama ben olduğunu varsaymayı daha çok seviyorum.

Metro geliyor ve biz kadınla ayrı kapılardan aynı boşluğa yürüyoruz. Aramızda yarım insanlık bir mesafeyle oturuyoruz. İçimde bir an için bir mutluluk. Küçük ruhani zaferler. Ne zaman bankada işim olsa sıra beklerken gözüme – ya da belki ruhuma – kestiririm çalışanlardan birini mesela. Tüm insan dolaşımını, gelen giden müşterileri izler, numaramın o kişiye denk gelmesini beklerim. Ve her nasılsa her seferinde bir şekilde o kişiye düşerim. En son gittiğimde tam numaram başka birinde yanacakken sırası geçmiş bir adam araya girmişti de ben yine kendi umduğum kişiye çıkmıştım mesela. Hâlbuki geçireceğimiz hepi topu üç dakika. Ama bir üç dakikadan ötekine yaşamıyor muyuz zaten hayatı? Bari bir tanesi mutlu olsun. Neyse işte, onun gibi bir şey bu metro anı da. Bir an için seçtiğim bir insanla bir metroluk yolda da olsa yan yanayım.

Zeki Bey’in her “güzel”i giderek daha da güzelleştiriyor içimi şimdi. Kadın çantasından bir kitap çıkarıp okumaya başlıyor. Kapağı avuçlarında sıkıştırmıyor. Buna bile mutlu oluyorum. Bu ne kadar güzel bir üç dakika. Derken öteki üç dakikaya geçiyoruz, ve bir naftalin kokusu. İnanılmaz bir naftalin kokusu. Bir sonraki durağa varmışız, içeri yaşlıca bir adam girmiş, aramızdaki minicik boşluğa doğru geliyor. Geliyor ve Tetris'te son boşluğu cuk tamamlar gibi aramıza sığışıveriyor. Kadın, adam ve ben bir kalıp gibi oturuyoruz. Naftalin kokusu bence tüm metroyu sarıyor. Tüm bir yerleri saran yoğun parfüm kokularından daha mı kötü, bilmiyorum. Nefes aldırmayan her şey biraz kötü sanırım. Üç dakika boyunca nefesimi tutmam mümkün değil. Zaten adam da üç dakika sonra gidecek gibi değil. Neyse ki hâlâ kadının kitabını görebiliyorum. Ne anlamı varsa artık. Kadın sayfayı çeviriyor, ben göz ucuyla ellerine bakıyorum, yeni bir durağa yanaşıp yaşıyoruz ve o eller kitabı kapatıyor, kadın kalktığı anda naftalin adam da ben de bir an için hafif sağa çekiyoruz, kadın metrodan inip hemen önündeki banka oturuyor, bacak bacak üstüne atıyor, sanki metro daha gelmemiş de o da sakin-

ce oturmuş bekliyormuş gibi kitabını açıp okumaya devam ediyor. Muhtemelen naftalin kokusundan kaçıyor. Muhtemelen onu da metronun sonunda bekleyen yok, ama o benim gibi, buna kırılır gibi durmuyor. Adam kadının bıraktığı boşluğa yerleşiyor, naftalin kokusu boğazıma yapışıyor, metronun kapıları kavuşuyor, ben kadına bakıyorum, ben kadına bakıyorum, ben kadına bakıyorum. Üç saniyede yine paramparçayım.

Kadere Âşık Ülkenin İnsanları

Şiir

Serhat Keleş

On...
Dokuz...
Sekiz...
Ekmekler bozuldu,
Toprak can vermez,
Alınlar terlemez artık.
Çeşmeler taş kesildi,
Ve şimdi,
akşamlar daha erken çöker oldu evlerine.
Beklemekte ve kadere âşıktırlar.

Bana gelince,
Kara kış ortasında,
ateşler geçiyor boğazımdan.

Yedi..
Altı...
Bataklıkta bir fidan gibi,
gün saymaktayım.

Beş...
Dört...
Ve ben,
Hiç gitmediğim, tanımadığım,
dağların;
ardını özlüyorum...

Üç...
İki...
Bir...

Özlüyorum,
belki oralarda bir yerlerdedir,

Umut,
Umut,
Umut,

Sıfır...

Boktan Bir Gece

Öykü

Özden Selim Karadana

“Benden uzak durun. Özellikle de sen!” Bir kaç gündür beynimin içinde dönüp dolaşıyor bu cümle. Sanki hiç gitmeyecekmiş gibi, bütün ağırlığıyla...

Bir hafta önce bizimkilerle buluştuk iş çıkışı, yemeğe gittik bok varmış gibi. Oturup yemeğimizi yeyip olaysız dağılacakken Sude sağ olsun...

“Kerem’in storysini gördünüz mü?”

“Yoo.”

“Hee gördüm.”

“Yok ben de görmedim.”

“Ne oldu ne var?”

“Bir garip abi. Bir kaç gündür hatta.”

“Nasıl garip?”

“Ne biliyim abi garip işte. Kerem gibi değil. Tuhaf. Al bak.” deyip telefonu elime tutuşturdu Sude.

Loş bir balkonda, masanın üstünde iki üç meze, rakı bardağı... Fonda Candan Erçetin’den Meğer çalıyor. Harbiden de tuhaf. Kerem için fazla arabesk, fazla ağlak bir tablo. Ama ne yalan söyleyeyim bu konunun üzerine düşüp gündemimiz hâline getirmek istemedim. Olur öyle demek istedim.

“Olur öyle.”

“Ne demek olur öyle?”

“Olur yani. Ne bileyim. İnsan bazen tripli hissedebilir. Siz hiç girmiyor musunuz tribe? Ya de ne bileyim. Birine gönderme yapıyordur. Biri görsün istiyordur. Birinden ayrılmıştır işte ne bileyim ben.”

“Kanka tamam da Kerem’den bahsediyoruz. Candan Erçetin ne lan? Ben ne çok hata yapmışım meğer ne oğlum?” diyerek araya girdi Cem.

“Tamam kanki Kerem’den bahsediyoruz da hangi Kerem’den bahsediyoruz? Biliyor musun ne durumda, nasıl biri oldu falan? Dört yıl önceki senle şimdi ki sen bir mi?”

“Evet bilmiyoruz.” dedi Sude üstüne basa basa, bu konuyu gündemimize taşıma gayretiyle.

Biz beş kişilik bir arkadaş grubuyduk, üniversiteden, birbirinden alakasız ama bir şekilde bir araya gelen. Öyle methiyeler düzmeye gerek yok. İyiydik işte. Makaramız keyifliydi. İyi anlaşıyorduk. Sonra bok vardı, Sude’yle Kerem’in büyük aşkının temelleri atıldı. Birçok ilişkide yaşanan giriş gelişme sonuç bunlarınkinde de yaşandı. Şimdi hatırlayamadığım birçok dandik kavganın ardından birbirlerini görmek istemeyecek hâle geldiler. Bu denyo Kerem de bir gün bizi toplayıp Sude’yle görüşmenizi istemiyorum, dedi. Kaç defa laf anlattık bana mısın demedi. En son çağırdı beni –biz daha yakındık Kerem’le- “Benim canımı yakan kadınla görüşmek istiyorsun. Buyur görüş, sen bilirsin.” dedi. Ben de ikisi arasında bir seçim yapmayacağımı, hiçbirimize böyle bir seçim dayatamayacağını söyledim. Kerem de delikanlı ya, dönmedi lafından. Bir yıl boyunca bütün katılığıyla direndi. Önce Cem’le görüştü tek tük sonra Elif’le... Ulan Sude’yle bile barıştı. Bana adım atmadı. İnat mı? İnat. Tamam bende de katır inadı. Ben de atmadım adım. Bizimkiler bir punduna getirip buluşturdular. Hiçbir şey de hiçbir zaman eskisi gibi ol-

madı. Sonra bu Kerem bir iş teklifi aldı Eskişehir'den, işine geldi, kaçtı gitti. Uzaklaştı bizden. O gün bugündür dört yıl olmuş işte. Yitip gitti muhabbet, azalarak bitti. Bir tek Cem'le konuşuyor ara ara, bazen de Sude'den alıyoruz haberlerini. Eskişehir'e gitme fikri de Sude'nin başının altından çıkıyor.

"Ben atlatamıyorum bunu ya."

"Neyi atlatamıyorsun?"

"Bunu. Bu durumu. Unutup gidiyorum, sonra takılıyor yine aklıma bir şekilde. Seninle Kerem'in arasını bozan kişi olmak, rahatsız ediyor beni. Vicdan mı? Ne? Adına ne dersin işte. Huzursuz oluyorum."

"Olma. Aramızı bozan kişi falan değilsin. Veya da öylesin. Öyleydin. Her ne olduysa oldu. Sen mi uzaklaştırdın bizi Kerem'den? Sen mi dedin Eskişehir'e git diye? Ne olduysa oldu. Her ne yaptıysa kendine yaptı. Her ne yapacaksa da kendine yapacak. Sen Kerem'in her keyfi kaçtığında, her pişmanlığında bunun mesuliyetini üzerine alamazsın. Yok öyle bir şey."

"Bayılıyorsun böyle büyük konuşmaya. Ben yapamıyorum abi. Özlüyorum Kerem'i. Eksik hissediyorum."

"Hâlâ mı?"

"Evet, hâlâ. Sen özlemiyor musun?"

"Özlüyorum veya özlemiyorum. Özlüyordum, evet. Artık özlemiyorum. Ömür boyu Kerem'i özleyerek mi geçireceğim hayatımı?"

"Oldu bittilik hiçbir şey yok ki oğlum. Hiçbir şeyde yok. Biz belirliyoruz her şeyin akışını. Bu kadar katı olmanın da kimseye bi faydası yok bence. Olmadı da." diye araya giriyor Cem.

"Tamam kanka. Ne istiyorsunuz anlamadım. Nereye vardırıyorsunuz? Ben mi engel oluyorum?"

"Olmuyorsun. Olma da zaten. Bir kulak ver bana. Eksik hissediyorum diyorum. Ve bunu değiştirebileceğimizi düşünüyorum. Daha da geç olmadan."

Elif'in önderliğinde üçü birden ablukaya aldılar beni ve harika bir fikir attılar ortaya! Eskişehir'e gidip Kerem'i geri kazanmaya karar verdiler. Bir yere kadar çıkıntılık yapabildim, daha fazla direnemedim. Bir hafta sonu arabaya atlayıp Eskişehir'e doğru yola çıktık. Cem Kerem'i arayıp akşama plan yapmamasını söyledi. Daha önce bir iki defa gitmişti Kerem'i ziyarete. Bu seferkinin farklı bir ziyaret olduğundan ona bahsetmedi. Dört beş saatlik araba yolculuğu sırasında Kerem konusu hiç açılmadı, belli ki herkes içinde yaşadığı kaygılarını. Havadan sudan sohbetlerle, Sibel'in açtığı şarkılara eşlik ederek tamamladık yolu. Nihayet navigasyondaki varış noktasına gelindi.

Kapıyı açtığına kalakaldı Kerem, sonra gülümsedi şaşkınlıkla. Yine de beklediğimden daha iyi karşıladı bu sürprizi. Ben daha soğuk bir karşılama beklerken sıkı sarıldı bana. Yalan yok, buzlar kırıldı bir anda bende. Kimse yaşadığımız durumu yadırgamadı. Sanki arada hiç mesafe yokmuşçasına, kaldığımız yerden devam ediyor gibiydik bir süreliğine. Ara ara sessizlikler oluştu onları da Cem kapatmayı bildi her seferinde. Aramızdaki bağlantı problemlerini harika bir şekilde organize etti. Sonrasında da bok varmış gibi rakı balık fikriyle şenlendirdi ortalığı. Herkes bunun harika bir fikir olduğuna ikna oldu. Alışverişler yapıldı, balkona sofr kuruldu. Sude telefonuyla hoparlöre bağlandı. Kadehler tükendikçe kahkahaların sesi yükseldi. Ben de güldüm. Güldüm ama içime sinmedi. Adını koyamayacağım bir huzursuzluktan. Ortama yapay bir mutluluk hâkimmiş gibiydi ve ben bu mutluluğa çomak sokmak istedim. Fırsatını da buldum. Cem, Kerem'e bir konuda sataşırken Sude atladı lafa "Kerem hayatta öyle bir şey yapmaz." diyerek. Hoşuna gitti Kerem'in. Otuz iki dış sırttığını gördüm. "Hangi

Kerem? Dört yıl önceki Kerem mi, şimdiki Kerem mi?" demek istedim. Bana ikisi arasında bir seçim yaptırmaya zorlayan denyonun gözümün önünde Sude'yle flörtleşmesini sindiremedim. Gecelerinin içine sışmak istedim ama götüm yemedi. Gecelerinin içine sıçtığı anda yeni Kerem ben olacağım için tek kelime etmedim. Benim hiçbir şey yapmama gerek kalmadan, Kerem üstlendi bu rolü bir kez daha.

İkinci büyüğe geçildi. Bok varmış gibi eski şarkılar açılmaya başlandı. Şarkılar hep bir ağızdan bağıra bağıra söylendi. Ne Var Ne Yok çalarken Sude ağlamaya başladı. Öyle hüzünlü bir ağlama gibi değil, güle güle ağlamaya başladı. Sonra ayaklandı. Tuvalete gidip kustu. Elif onu sakinleştirdi. Sonra tekrar ağlamaya başladı. Bu seferki hüzünlü bir ağlamaydı. O ağlayınca Elif de ağladı. Sude ve Kerem beş dakika boyunca hareket etmeden sarıldılar. Sude sakinleşti. Mıy mıy mıy mıy sayıklamaya başladı ağzının içinde geveleyerek.

"Eskisi gibi olalım. Ne olur eskisi gibi olalım."

Kerem nasıl biri deseniz, on dakika öncesiyle on dakika sonrası birbirini tutmaz derdim. O kadar zaman sonra bu özelliğinden hiçbir şey kaybetmemiş. Önce kendini Sude'den sıyırdı sonra ayaklandı.

"Gidin hadi."

Bu sözü hiçbirimize ulaşmadı. Galiba kimse idrak edemedi.

"Gidin lütfen." dedi bu sefer bastırarak, tane tane.

"Ne diyon oğlum otur oturduğun yere. Senin için geldik buraya, bir yere gitmiyor kimse." dedi Cem. Bu topa asla girmemem gerektiğinin farkında olarak sadece olan biteni izledim. Sude daha sesli ağlamaya başladı. Histerik bir hâl aldı. Kerem oturmadı.

"Bok vardı da geldiniz. Bok vardı. Hoşgeldiniz ya, ne iyi ettiniz," bana doğru bakarak "ne bakıyorsun? Bi şey demiyen dimi? Demezsin sen. Almazsın da sorumluluğu. Ben aldım bir defa. Biriniz de nereye gidiyorsun demediniz. Biriniz."

Cem araya girmeye çalıştı. Kerem mücadele etmedi. Nutuğuna daha yüksek perde-den devam etti.

"Alıştırmayın beni kendinize. Bıraktığınız yerde bırakın. Her ne olduysa oldu. Ben aynı boku bir daha yaşamayacağım." parmağını bana doğru sallayarak "Benden uzak durun. Özellikle de sen! Cem sen de! Sen de yalandan arama. Bıraktığınız yerde bırakın. Alıştırmayın beni kendinize."

4 Kupa 2'si Özel

Öykü

Aslı Ekici

Beş gündür yeni projem için büyük bir şirkete gidip geliyorum. Çalıştığımız oda da çay, kahve, su ve karton bardaklar var. Kahveyi termostan içiyoruz. Genelde soğuk oluyor. Soğuk bir kahveyi karton bardakta içmek daha da korkunç. Dün ortak mutfağı keşfettim. Geniş temiz bir mutfak. Kahveler ve çaylar sıcak, hep hazır. Mutfak dolabını açıp bir sürü porselen kupanın içinden en güzel olanını seçtim. Sıcak kahvemi doldurup sigara içmek için uzun labirentten dışarı çıktım. Bardağı mutfağa geri götürmeye üşendiğim için çantama koyup oradan ayrıldım. Günün geri kalanında kupayı yanımda taşıdım. Akşam buluştuğum arkadaşşıma çantamdan çıkarıp güzel gri kupayı gösterdim. Ertesi gün sabah çantamı hazırlarken gözüme takıldı ve ben dibinde kahve lekesi olan güzel gri kupayı evimin mutfağına koymaktan vazgeçtim. Onun yerine şirkete gider gitmez mutfağa girip bulaşık makinesine koydum. Sabah kahvemi almak için dolabı açtım ve aynı bardağın toz pembe olanıyla karşılaştım. Bu daha iyi oldu, dedim, bugünkü kıyafetime de baya uydu. Arkadaşımla araya çıktık. Kahvemi yenilemek için mutfağa girdim. Bir kadın beni görür görmez elimdeki toz pembe kupaya gözlerini dikti. Ben "Sizin miydi?" diyene kadar kadın gözlerini bardaktan ayırmadı. "Benim değil." dedi. "Genel müdürün." O bardaktan iki tane var, ikisi de ona ait. Eliyle dolap kapağını açtı. "Siz şurada duran beyaz kupaları kullanabilirsiniz." dedi. Özür diledim. Hemen bulaşık makinesine koyacağımı, kime ait olduğunu bilmediğimi söyledim. Kadın "Önemli değil." dedi. Ama herkes kupası özel olsun ister. Alelacele makinenin kapağını açtı. Bardağı kaldırdık. Ben kahvemi beyaz kupalardan birine koydum. Mutfaktan çıktığımızda yanımdaki arkadaşım genel müdürün aldığı maaşın 6 haneli olduğunu söyledi. Kafamı çevirdiğimde, genel müdürün bize doğru yürüdüğünü gördüm. Elinde bir bardak vardı. Bardak benim elimdeki beyaz kupanın aynısıydı. Yanımızdan ters yöne doğru geçip gitti, eğer mutfakta beni uyaran kadını yarın görürsem ona teşekkür edeceğim. Yaptığım projeyi seviyorum, iki tane kupa yüzünden genel müdürle aram bozulsun hiç istemezdim.

Taşıyıcı

Tara Demircioğlu

Fotoğraf

"Bazen tek bir çerçeveye sıkışır insan."*

Sevda Deniz Karali*

"Zaten geçmiş dediğini hep taşırsın."*

Sevda Deniz Karali*

Menteşe

Rıza Efe

Şiir

Ne güzel böyle hepimiz
uyuduğunda
aynı anda aynı evde
annem salonda

dedem yan odada,
yanında kardeşim,
bir yanında babam,
bir yanında da ben.
işte böyle hepimiz
uyuduğunda
aynı anda, aynı evde

merhum anneannem

uyanıp L
uyaniyor
uyanıp L
uyaniyor
uyanıp L
uyaniyor

“Hayırdır Enver abi? Neye bozüksun yine?” dedi, Şef Lokantası’nın sanırsın sahibi garson Hayri. İyi huylu fakat biraz gevşek bir çocuk. “Hayırdır?” derken bir yandan da mutfağa doğru “Bizimki yine heyheyli.” dercesine göz kırparak gülümsedi. Bu gülümseme Enver Bey’in dikkatinden kaçmadı.

Enver Bey, biraz “yok bir şey” biraz da “sen ne anlarsın” demeye getiren karışık bir kafa işaretiyle cevapladı Hayri’yi.

Hayri aldırmadı ve “Ne getireyim?” diye de sormadı. Bu soru cümlesi, önlük cebinden çıkardığı sipariş defteriyle kuruldu ve tükenmez kalemin tepesine basıp çıkardığı “çıp” sesiyle cümlenin sonuna soru işaretini bir temiz yerleştirdi.

-Zeytinyağlı fasulye, az bulgur, diye yanıtladı Enver Bey vücuda gelmiş iki ayaklı soruyu.

Hayri, sipariş defterine hızlıca “Zeyt fas / bulg” yazarak kâğıt israfını tamamladı ve mutfağa yöneldi.

-Olacak şey değil. Yemin billah bu kadarı da fazla artık. Nasıl bir çağa denk geldik biz böyle? Ne günlere kaldık! Ne günah işledik de ya rabbim... Saygı be saygı, vicdan, bitmiş... Hepsi bitmiş. Yazık! Senin ne işin var kaldırımda ulan!

-Enver abi, ayran?

İstemez ayran falan istemez. Bir de kornaya basıyor pezevenk!

-Ayran, abi?

-İstemez.

-İneyim, oldu, ben ineyim sen kaldırımdan devam... Delinin zoruna bak. 3 ulan, 3 etti bu bu hafta. Yeni türedi bunlar. Pırt basıp geçiyor eşşoğlu. Bulurum ben seni ama. Rezil ederim gör de bak. Ölüyordum ulan az kaldı. İki tekerli katil, ben seni benzetmiyor muyum?

Hayri, zeytinyağlı fasulye ve bulguru getirdi, yerleştirdi masaya. Masanın duvara dayalı kısmında duran plastik ekmek kabının da kapağını açıp tabakların yakınına yerleştirdi. Sırf dalgasına;

-Ayran getireyim mi abi? dedi yine.

-İstemem dedim ya oğlum! Kâfi!

Ayran diyor hâlâ! Ayranlarda boğulasıca!

Hayri, Enver Bey’deki tuhaflığı fark etmişti etmesine ama sorsa şimdi, Enver Bey bir anda kendisine patlayabilirdi. İlişmemek en iyisi, diye düşündü. Enver Bey’in oturduğundan başka yalnızca bir masası doluydu lokantanın. Hayri mutfak kapısına yakın boş masaya geçti, bir yandan çayını içip bir yandan da Enver Bey’i süzmeye koyuldu.

Enver Bey “Kâfi” diyerek Hayri’yi uğurladıktan sonra bir süre daha eli bıyığında lokantadan dışarı, hep aynı noktaya, gözü dalmış gibi bakmaya devam etti. Yemeklere henüz dokunmamıştı. Hafif hafif burnuna gelen soğanlı bulgur ile fasulyenin kokusuna kayıtsız kalamadı sonunda ve çatalına uzandı. Uzandı uzanmasına da tam o anda lokantanın önünden geçen motorlu, Enver Bey’in sinirini ve kendisini zıplattı. Çatalı elinden fırlayıverdi. Hayri hemen elinde yeni çatala yetiştirdi.

-Hayırdır Enver abi, iyi misin? Bir şeyin yok ya?

-Yok, yok. Bu o değildi.

-Kim abi? Kim değil.

-Yok, iyiyim tamam Hayri, tamam ver çatalı.

-Ayran iyi gider abi, getireyim mi?

-Ayran istemiyorum Hayri!

Siniri burnunda Enver Bey'in tadını iyice kaçırdı bu geçen motorlu. Gözünü lokanta camından zar zor ayırarak tabağına doğru çevirdi. Fasulye güzel koktuğu kadar güzel de görünüyordu ama Enver Bey'in açlığı yerli yerinde kalsa da tadı kaçmıştı bir kere. Gözünün önüne onu sıkıştıran motorluyu getirmeye, lokanta camına bakmamaya, suratını fasulye tabağından ayırmamaya uğraşıyordu; ama fasulyeyi yiyemiyordu.

O değildi canım. O değildi. Çok var bunlardan. Her yerde vıyır vıyır. Hepsi aynı. Aynı densizlik, aynı terbiyesizlik.

Enver Bey, gözünü camdan ayırmayı başarmış fakat bu sefer de tabağa dikmiş bir şekilde söylenmeye devam ediyordu içinden. Çatalla fasulyeleri, soğanları, domatesleri dürtüp duruyordu.

Fasulyenin tablo gibi görüntüsü ve mis kokusu Enver Bey'i biraz sakinleştirir gibi oldu.

-Ne bekliyorsun ki? Böyle işte. İnsan böyle çiğ. Tabiatı bu. Aksini gördün mü? Göremezsin. Hepsi aynı, motorcusu, dolmuşcusu, arabalı, yayası bile... Ne bekliyorsun Enver? Bırak artık boşa öfkelenmeyi. İnsanları değiştiremezsin. Otur, yemeğini ye güzel güzel. Hıncını benden niye çıkarıyorsun ayrıca. Dürteceğine yesene be adam? Her tarafımı delik deşik ettin şu çatalla!

-Ne diyorsun be? dedi Enver Bey tabağa doğru.

Garson Hayri, Enver Bey'in ne dediğini anlamasa da bir şeyler söylediğini duydu ve yetiştirdi.

-Buyur Enver abi?

-Ne var?

-Bir şey dedin de?

-Ne dedim?

-Duyamadım da bana seslen...

-Ne dedim oğlum?

-Bilemedim abi

-Sana mı dedim?

-Belki ayran...

-Ne ayranı Hayri?

-Abi pardon...

Hayri, Enver Bey'de bu sefer daha sakin fakat daha ürkütücü bir hâl sezdi. Ona mı demişti? Ne demişti? Tam duymamıştı Hayri. Enver Bey, Hayri'yi yine bir küçük kafa ve el hareketiyle uzaklaştırdı. Sonra, kafasını tabağa çevirmeden yalnızca gözleriyle fasulyeye şöyle bir baktı. Her şey normal görünüyordu. Usulca kafasını da tabağa çevirdi ve tabaktan hızlıca bir çatal alıp ağzına attı.

-Sonunda! Afiyet olsun.

Fasulye susmamıştı. Enver Bey tabağa tehditkâr bir biçimde bakmaya başladı.

-Ne istiyorsun benden? dedi Enver Bey, kimseye duyurmadan, dişlerinin arasından.

-Ne isteyebilirim, beni sen istedin, dedi fasulye salçalı suyun arasından.

-Ben böyle istemedim.

-Nasıl istedin?

-Zeytinyağlı fasulye istedim sadece.

-Eee? Zeytinyağlıyım ve fasulyeyim daha ne?

Enver Bey, fasulyenin ukalalığına epey bozulmuştu. Ne biçim sorular soruyordu bu fasulye. Bir de bir havalar, bir laflar, afra tavra... Enver Bey hızlıca fasulyeleri yemeye koyuldu.

-Yiyoruz işte, kes sesini.

-Teşekkürler.

-Sus.

-Az kaldı az, son neferimizi de hüplettin mi tamamdır? Değil mi soğan? Aloo kime diyorum? Soğanlar uyuyor Enver baba, ağzında yemek varken konuşma, uyanabilirler.

-Ne oluyor ya? dedi soğanlardan iri kıyım olanı.

"Al işte dedim ama ben sana." oldu tabaktaki son fasulyenin son sözleri ve hızlıca Enver Bey'in midesine indi.

-Aa Enver Bey merhaba nasılsınız? Aşkolsun hep mi fasulyeden? Ya biz? dedi bu sefer ufak soğan.

Enver Bey ağzına doldurduğu fasulyeleri hınçla çiğneyip mahvettiğini düşünürken, gözü soğanlara takılmış, alnını hafiften terler sarmaya başlamıştı. Fasulyelerden daha az olan soğan popülasyonunu daha kısa sürede halledeceğini, kenardaki iki domatesi de bir çırpıda haklayacağını düşündü. Bu sırada yemeğin suyu ağzının sol kenarından taşmış akıyordu.

-Ne oldu Enver Bey bu ne gerginlik. Ağız tadıyla yiyin canım, dedi biraz tedirgin olmuş ufak soğan.

Bir kıkırdama geldi tabaktan. Domateslerdi bunlar.

-Az önce kaldırımda hihhi, bir motorlu yolunu mu kesmiş ne hihhi, bu da hihhi oturduğundan beri hihhi...

"Söyleniyor" diyeceklerdi ki domateslerin iki tanesini birden hakladı Enver Bey.

-Hop dayı yavaş, yavaş ulan, diye sinirlendi iri kıyım soğan.

Enver Bey, buraya kadar dayanabildi. Fasulyelerin bilmişliği, domateslerin alaycılığı ve iri kıyım soğanın terbiyesizliği karşısında tepesi attı. Ekmek sepetinden, yanından küçük dilim sarkan diğer dilimden tam ayırlamamış büyükçe bir dilim ekmeği aldı eline, bastı soğanların gözüne ve yemeğin suyuna büyük bir hınçla. Bir yandan da:

-Terbiyesiz, terbiyesizler! Allah kahretsin sizin gibileri! Gebertirim sus! Sus! Su-uus!, diye bağırarak tabağa ekmekleri banıp banıp ağzına tıktıran Enver Bey'e, Hayri, aşçı ve diğer masanın sakini yetiştiler. Ekmek parçalarını ve tabağı elinden kurtaramıyorlardı Enver Bey'in.

"Enver abi sakın", "Enver abi bir dur", "Abi yapma tamam", "Tamam abi dur" gibi nidalar arasında Enver Bey'in tansiyonu kendine çıkacak yolu kolayca buldu. Tabak elinden fırladı. Yüzü gözü kızaran Enver Bey'e su, kolonya getirildi.

Gözüne bulgur tabağı ilişti Enver Bey'in o sırada. Bu tehditkâr bakışları fark eden Hayri, Enver Bey hamlesini yapamadan fırlayıp kaptı tabağı.

-Tamam abi, tamam, yok bir şey, boş ver, diyerek tabağı hızlıca mutfağa götürdü. "Bunu da zayi edecek manyak. Patron sonra bizden kessin, iyi mi" diye düşündü giderken.

Geri döndüğünde bilekleri, alnı, boynu kolonya banyosuna tutulmuş olan Enver Bey biraz daha sakinleşmiş gibiydi. Sanki kilometrelerce yürümüş gibi bir yorgunluk çöktü üzerine. Aşçı ve diğer müşteri yerlerine çekildiler. Hayri hemen omzunun ardında bekliyordu Enver Bey'in.

-Daha iyice misin abi?

- İyiyim, daha iyiyim sağ ol Hayri.
-Abi anlamadık biz de neden böyle oldun, dert etme, vallahi yaramaz, hem değ-
mez.
-Sağ ol, sağ ol Hayri, tamam.
-Abi? ...
-Söyle oğlum.
-Ayran getireyim, bak vallaha soğuk soğuk iyi gelir.
-Getir oğlum, getir.

Menekşe Ev Yemekleri

Öykü

Gizem Kargin

Alarm 06.30'da çalıyor. Zıt zıt zıt zıt zıt zıt... Telefonumdaki hiçbir zil sesine karşı antipati duymamak adına titreşimli usule aldım. Keşke biri arasa da binada yangın çıktı, evinizde uyuyabilirsiniz, işyerine gelmenize gerek yok dese diye uyandığım günlerden biri.

Böylesi günlerde temel ihtiyaçlarımı karşılamak bile külfet gelir. Kendi kendime mızızlanıp dururum. Mızızlanmaya bir başladım mı durdurmak da zordur. Bu yüzden hemen kendimi eylemek için bir değişiklik yapıyorum ve bu sabah simit yemek yerine kendimi o adamların arasında buluyorum. Hepsinin üstünde çizgi film karakterlerini andıran kostümler var. Kimisinde pembe önlük, kimisinde kalın yün hırka, kimisinde üstü karalı bahçıvan pantolon. Merhaba bacım hoş geldin... Hiç sesimi çıkarmadan bir mercimek söyleyip en güneşli masaya geçiyorum.

Birazdan suçsuz yere kellesi gidecek bir mahkûm gibi duvara asılı televizyondan gelen haber sunucusunu dinliyoruz. Sabahın köründe anlatılanlar sanki çok da umurumuzdaymış gibi hepimiz -özellikle yalnız olanlar- televizyona kitleniyoruz. Bence onlar da televizyona bakarken gerçek olayları değil de bir gerilim filminden sahneler izlediğini düşünüyor. Yoksa kimse duydukları karşısında çorbasını bu kadar rahat yudumlayamazdı. Muhakkak kurgu bunlar, hadi birer limon sıkalım mercimeğe. Limon sıkıyoruz.

Sonra gözüm tezgâha işliyor. Zengin görünmesi için pırasa yemeğine bile kuşbaşı et doğranmış. Masalarda koca birer sepet ekmek. Bir çorbaya 90 TL bayılmak zorunda olduğunuz ve doymadan kalktığınız ama utancınıza söyleyemediğiniz, yalandan "Ah manzarası da pek güzelmış, hep gelelim buraya." dediğiniz yerlerden biri değil burası. Hakiki, karın doyurucu bir mekan. Hiçbir şey yoksa bile önünde duran bir tabak turşuya ekmek banarsın ama yine de tok çıkarsın buradan.

Mekânın içtenliği bir rüzgar estiriyor ve sabahki huysuzluğumu alıp götürüyor. Bilmem ki mutfaklar anaç özellikleri ile mi beni böylesine çekiyor? Yemeğin ateşiyle oluşan sıcaklık, farklı bir baharatla gelen üretkenlik, tarifler, yol göstericilik...

O paslı kapıyı itip içeri girerken duyduğum "gıyyyt" sesiyle birlikte yüreğime bir huzur doluyor. Tatil köyleri için reklam yaparken sık sık kullanırlar ya "kendinizi evinizdeymiş gibi hissedeceksiniz." Ama milleti düdüklemek için her yere o kadar süs püs ilştirirler ki katiyen evinizde gibi hissedemezsiniz. İşte buraya girerken bu klişe yıkılıyor. Kuru fasulye kazanının başındaki kel ve göbekli aşçı ona tüm sırlarını emanet edebilirmişim gibi bakıyor. Lokantanın ortasında duran ve ekmekle dolu iki plastik kasa bana hiç aç kalmayacağımın teminatını veriyor. Burada kıtlığa yer yok. Bir kadın olarak bu kalender yapıya tav oluyorum.

Menekşe Ev Yemekleri'nde klasik restoran kurallarının olmadığını etrafa bakar bakmaz anlıyorum. Tüm menü zaten tezgâhtaki kazanlarda apaçık duruyor. Kararsızlık yaşayacağım pek bir seçenek yok, bu iyi. Tıpkı annemin yemek istemediğim günlerde söylediği "yiyosan ye yemiyosan siktir ol git" cümlesine benziyor. Üslup kaba olsa da yaklaşım gayet eğitici bence. Şımarık çocuklar gibi ben onu yemem, ben bunu yemem gibi sızlanma şansı vermiyor. Kısacası Menekşe Ev Yemekleri sırt sıvazlayıp sarmalayan bir havayla bize her istediğimizin mümkün olamayacağını öğretiyor.

Mercimeęi yudumlarken yüzüme güneş vurarakdan gelip geçenleri izliyorum. Bir yandan ekmeğime turşu sarıyorum.

Her şeyin tam olarak eksiksiz olduğu yerlerin aksine gedięiyle, kusuruyla, soęu-
ęuyla, özensizlięiyle kendin olabilme cesareti veren mekanlarda bulunmak yaşam tara-
findan kucaklanıyormuş gibi hissettiriyor.

Artık sabahları simit yemek yerine oraya gidiyorum. Tüm gün bana yetmesi ge-
reken iç huzuru orada depoluyor ve cüzi miktarda bir hesap ödeyip çıkıyorum. Onlar da
beni mercimek çorbasını çok sevdiğim için her sabah buraya geliyorlar sanıyor...

Kerem Gibi

Öykü

Eren Sülün

“Mezopotamya’nın en önemli yerleşim yerlerinden birisi olan bu antik kent, İmparator Anastasius’un (491-518) girişimleriyle 505 yılında, Doğu Roma İmparatorluğu’nun doğu sınırını Sasaniilere karşı korumak için askeri amaçlı bir garnizon kenti olarak inşa ettirdiği sanılmaktadır.”

“Sağ ol canım,” diyorum, “biz kendimiz gezeceğiz.”

“Kendiniz de gezin biz de gezdirelim...” gibi saçma bir şeyler söylüyor topaç gibi özgüvenli çocuk.

“Yok istemez.” diyorum. Yanımdaki üç arkadaşım da beni yadırgıyor. Günahlarından arınmak için çocukla diyalog kurmaya çalışıyorlar. Kaça gittiğini, bu kadar bilgiyi nasıl aklında tuttuğunu falan soruyorlar. (Oysa bir çocuk için en kolay şeylerden biri kendisi için hiçbir anlam ifade etmeyen şeyleri bile aklında tutabilmektir.)

Benim yüzümden yarıda kalan rehberlik hizmetlerine karşılık çocuğa bozuk paralar veriyorlar. Gururu okşanan ve benim aksiliğim sayesinde beklediğinden de fazla para kazanan çocuk ikram olarak arkadaşlarıma bir de şiir okumak istiyor. “Ahmed Arif’in kurşun gibi şiirini okumamı ister misiniz?” diye soruyor. Arkadaşlarım hep bir ağızdan “Ooooo!” diye coşkulaniyorlar. Ne zaman bir solcunun ismi zikredilse böyle coşkulanan insanlar olur.

*“Hava kurşun gibi ağır ağır ağır bağırlıyorum
koşun kurşun eritmeye çağırıyorum...”*

Çocuk sanki kendi dilinde değil de başka bir dilde okuyormuş ya da Arapça bir duayı ezberden okuyormuş gibi tonlamasız tartımsız, yalanlı yanlışlı okuyor şiiri. Arkadaşlarım alkışlıyor.

“Bu şiir Nazım Hikmet’in. Adı da Kerem Gibi.” diyorum.

Arkadaşlarımdan edebiyat öğretmeni olanı kaş göz yapıyor. Sanki o da yanlışın farkındaymış da bozuntuya vermiyormuş gibi davranıyor. Farkında olmadığına eminim. Farkında olsa da Nazım Hikmet ve Ahmet Arif arasında fark görmediğine eminim. İkisinin de solcu olması ikisini de sevmesi için yeterli bir neden.

Çocuk düzeltmem konusunda hiç oralı olmuyor. Şiiri hediye edeceği söyleminin arkasında durmayıp arsızlaşarak yine ezberlediği bir cümleyi söylüyor: “Bu hem çalışıp hem okuyan küçük kardeşinize hiç mi bir şey kopmaz gönlünüzden sayın abilerim güzeller güzeli ablalarım?” Tam bir köylü, diyorum içimden. Herkes büyük bir sevecenlikle çocuğa bozuk para yağdırıyor.

İyice arsızlaşan çocuk bu kez de size Mardin’le ilgili ünlü bir fıkra anlatayım?”

diye soruyor. Kürt olduğu için soru eki olan mi ekini kullanmak yerine düz cümle kurup sonundaki kelimeyi belinden bükerek soruya dönüştürüyor tonlamasıyla. “Hayır.” diyorum. Arkadaşlarım yine bana delici bakışlar atarak çocuğa sevecenlikle yaklaşıyorlar. Espriyi duymak için sabırsızlandıklarını falan söylüyorlar.

Çocuk yine başlıyor ezberden sevimsiz bir tonla:

“Mardin’de kapıların iki tokmağı olur. Bu tokmalardan biri büyük, diğeri küçüktür. Eğer gelen misafir kadınsa küçük tokmağı, erkekse büyük tokmağı çalar. Pekiii... Bülent Ersoy gelirse hangisini çalar?”

Kan beynime sıcıyor bir anda ve “Ananın amını çalar!” diye bağıyorum. Dara zindanları küfrümle inliyor. insanlar kafasını hayretle bana çeviriyor. Arkadaşlarım benim adıma utanıp çil yavrusu gibi zindanın farklı noktalarına dağılıyorlar. Çocuk mağrur bir hâlde bana bir şey demeden derviş olgunluğunda uzaklaşıyor. Gidişini arkasından izlerken biraz pişman oluyorum.

Biz

Şiir

Aslısu Uluçay

ben seni vahşide buldum
ışığın
dalları kırıp
yere düştüğü yerde
durdum

seni orada buldum

sen beni vahşide buldun
sessizliğimin fısıltısını duydun

duyduğunu duydum

biz uykuya daldık
ılııcak bir uykuya
şırıl şırıl bir uykuya

kendi kabuğumuzda uğuldadı denizin sesi

biz
deniz kabuklarının büyük kardeşleri

Kendini Pokemon Sanmak

Öykü

Yahya Altun

Kafes dövüşleri Türkiye’de Pusat dizisiyle yaygınlaşıyor. Kan kardeşim Piç Faruk’la ben de diziden etkilenip kafes dövüşlerine merak salıyoruz. Canımızı sıkkan olursa kafes dövüşlerine davet ediyoruz ama kimse karşımıza çıkamıyor. Biz de mobilyacı Ekrem abinin eski dükkânının kepenklerini yukarı kaldırıp içeri girip Faruk’la birbirimize saldırıyoruz.

Faruk’la kavga ederken boyun sıkıp boğma hareketimi yapamıyorum. Bir şekilde kolumu ısırp çok fena canımı yakıyor. Ben de bacak uzunluğumun avantajıyla uzaktan tekmele sallayarak Faruk’u kendimden uzak tutuyorum. Bazen Faruk ayağımı yakalayıp dengemi bozmaya çalışıyor. Göğümün üstüne düşüp yumruklarına maruz kalıyorum. Bazen de tam ayağımı tuttuğu sırada suratına tokat şaplatarak üstünlüğü elime geçiriyorum. Canımız çıkana kadar kavgalar ediyoruz.

Bir akşam bizden yaşça büyük olan liseli Sinan abi kepenklerin önünden geçerken “Şşşş çıkın lan ordan.” diye laf atıyor. Faruk’la sana ne, diyerek geçiştiriyoruz. Sinan üsteliyor:

“Çıkın diyorsam çıkın lan!”

Sinan’dan biraz ürküyoruz ama gururumuza lan demesini yediremiyoruz.

“Çıkmıyoruz lan Sinan!” diyorum, elini koyduğu kepenge tekmele basıyorum. Sinan bu hareketim karşısında biraz afallıyor bir liseli olarak. Biz daha ceket giyme merasimimizi gerçekleştirmemişiz Faruk’la. Hâlâ mavi önlük seviyesindeyiz. Yapabildiğimiz tek serserilik yakalığımızı yıkamadan sararmış bir şekilde takmak veya takmamak. Oysa Sinan; ortaokulda lacivert ceketini çekmiş, lise 1’de ceketinden mezun olmuş, beyaz gömleğiyle ortalıkta gezen bir tip. Gururuna yediremiyor eline yediği tekmele.

“Açın lan şurayı!”

Faruk’la kepengi sıkı sıkıya tutuyoruz giremesin diye. Hafiften başlayan korku epey artıyor vücudumda. Kepengi bütün gücümle tutuyorum. Sinan kepengi tekmelemeye başlıyor. Sinir krizleri geçiriyor. Kepenkten içeri tükürmeye başlıyor. Abimle ettiğim kavgalarda rahatça abimi alt edebildiğimi düşünüyorum. Sinan’ın abime göre tek artışı psikozları. Faruk, Sinan’ın tükürüklerine uzun menzilli tükürüklerle karşılık veriyor ayrık dişlerinin arasından. “Tükürme lan piç, senle işim yok. Benim işim bu pembe tişörtlü orospu çocuğuyla.” diyor Sinan. Sinan’ın bana orospu çocuğu demesi, yeşeren öfkemi ormana dönüştürüyor. “Sen bana orospu çocuğu mu dedin lan. Gel içeri kafes dövüşüne...” diyorum.

Faruk “Harbiden mi? Açayım mı?” diyor. “Aç,” diyorum, “aç!” Kepenge basıyorum tekmele. Faruk dışarı çıkıyor. Sinan içeri giriyor. Sinan kepengi kapatırken yakasına yapışıp kafasını kolumla sıkıştırıyorum. Sinan nefessiz kalıyor. Psikozları artıyor. Öğürüyor. Yeniden korkmaya başlıyorum. Kafasını kollarımın arasında tutarken Faruk

kepengi kaldırıyor. Sinan'ın yüzüne tükürüyorum. Kaçmaya başlıyoruz. Kaçabildiğimiz en uzak yere kadar koşuyoruz. Hiç bilmediğimiz yerlere gelince Sinan bizi bulamaz sanıyoruz. Neyse ki Sinan bizi bulamıyor.

Gece yastığa kafamı koyuyorum. Önce anaokulu aşkımı düşünüyorum sonra da Sinan'ı. Sinan'ı neden dövmeye çalıştım bilmiyorum. Neydi bu "orospu çocuğu" lafının karşılığı bende? Orospuluk ne demek onu bile bilmiyorum. Ama sokakta böyle gördüm. Sinirlenince söylenen laflar bunlar. Sana söylenince de sinirlenmen, karşılık vermen gerekıyor. Aptalca bir kural. Kurallara uygun yaşıyorum. Uyuyorum.

Ertesi gün Faruk boyun sıkma hareketimi abartarak tüm mahalleye Sinan'ı dövdüğümü anlatıyor. Neyse ki Sinan'la denk gelmiyoruz. Büyük bir güç hissediyorum vücudumda. Öz güvenim aşırı artıyor. Mahalledeki çocuklar epey saygı gösteriyor bana bir liseliyi dövdüğüm için. Half-Life elektrikçi Sezer'i çağırıyorum yanıma. 50 kuruş veriyorum. Tüm mahalleye Meybuz benden diyorum. Hemen gidip alıyor Sezer. Meybuz, dudaklarımızı vişne rengine boyuyor.

Birkaç gün sonra Sinan beni tek yakalayıp çok fena dövüyor. Sonra yüzüme tükürüp gidiyor. Sinan'ın tükürük kokusu tanımlayabileceğim bir koku değil. Bu olaydan kimseye bahsetmiyorum.

Bir zaman sonra okulda çift kale maça gidiyoruz mahalledekilerle. Yukarıdan bir çocuk sürekli laf atıyor:

- O topa öyle vurulmaz kazma!
- Kova koysak daha az gol yerdi!
- Kafanı sikiyim senin! Orospu çocuğu !

Çocuğun son ettiği küfürle irkiliyorum. Sinan'dan yediğim dayaağı kimse bilmiyor. Bilmemeli diye düşünüyorum. "Sen bana orospu çocuğu mu dedin?" diyorum, demirlerden kafasını sokan çocuğa. "Heeh noolcak!" diye karşılık veriyor. Bekle sen, deyip okulun arkasından dolaşarak çocuğun bizi izlediği yere geliyorum. Vardığımda çocuğun yanında mavi ceketlerinden mezun olmuş beyaz gömlekli üç liseli görüyorum. Birisi Sinan. Sinan'ın yanındaki çocuklardan birisi oturduğu kaldırımdan kalkıp okulun duvarına işemeye başlıyor. Diğeri sağ elindeki kelebekle sağlı sollu gösterişli hareketler yapıyor, sol eliyle de tespih sallıyor. Bu ikili kombinasyonu ritmik hareketlerle sürdürmesine epey şaşıyorum ama büyük bir korku yaşıyorum. İçimden bir ses geri adım atmamamı söylüyor. Koşarak birini dövmeye giderken dayak yemenin kaçınılmaz gerçekliği ile karşı karşıya kalıyorum. Yine de ilerliyorum. Sinan'ın yanındaki kelekli çocuk "Geeel gee-el." diyor. Diğeri hâlâ işiyor, ben yaklaştıkça kafasını bir bana bir penisine çeviriyor...

Sinan, "Otur lan!" diyor. Hemen otuyorum. Suratıma bir tokat patlatıyor.

"Hadi siktir git şimdi." diyor.

Gidiyorum. O günden sonra kavgalarda hep ayıran tarafı oynuyorum.

Dekontrüvist Yansımalar

Fotoğraf

Ayaz Yıldız

Fatal Desus

Öykü

Haydar Şahin

Her sınır, aşılmayı bekleyen bir gelenektir.

Karanlık genelde soğukla özdeşleştirilir ama içinde var olduğu karanlıkta tuhaf bir sıcaklık vardı, güvenliydi. Sadece kendisi olmaya özgürleşerek, çok fazla şey yapmasına gerek olmadan orada barınabiliyordu. Sürekli besleniyor, büyüyor, şu zamana kadar ne yapıyor olduğunu hatırlayamıyor, henüz yeni başladığını hissettiği yaşamının tadını çıkarıyordu. Bu huzurun, kimi zaman gerçek olamayacak kadar fazla olduğunu görüp şüpheye düşüyor ve bu şüphe kendisini aynı anda çok küçük ve çok büyük hissetmesine yol açıyordu. Uzun vadede başka şeyler yapması gerektiğini de biliyordu ama şimdilik deneyimlemesi gereken tek şeyin bu huzurlu karanlık olduğunu düşündüğünden gelecekle ilgili düşünceleri erteliyordu. Ertelemek gibi de değil, sıra zaten bir türlü onlara gelemiyordu. Mutlu hissediyordu, olması gereken yerdeymiş gibi. Başka da bir şey önemli değildi.

Sıcak bir yaz mevsiminde, güneş battıktan sonra ince ince gelen esintiler gibi geçen belli bir zaman diliminden sonra, farklı şeyler istemeye başladığını fark etti. Huzur güzeldi evet ama merak etmeye başlamıştı karanlığın dışındaki dünyayı. Henüz karar vermiş değildi; ama zorlanmaya başladığı kesindi. Bunun yanında bir de, kendisi için gerekli olan her şeyi sağlayan bu karanlığın dışını merak edebildiği ve onu terk etmeyi düşünebildiği için kendini suçluyordu. İçinde oluşan bu sıkışmışlığa dayanamıyor, güç bela atabildiği tekme ve yumruklarını sağa sola savuruyordu. Sık sık öfke krizleri yaşıyor, içine kapatıldığı bu altın kafesle nasıl baş edeceğini bilemiyordu. Sonra bir gün bunu değiştiremeyeceğini, çünkü kafesin kendisine sunduklarından vazgeçemeyeceğini anladı. Bu farkındalık da ona mücadele etmeyi durdurması gerektiğini söyledi. Ve öyle de yaptı: Kabul edip devam etti.

Biraz daha zaman geçtikten sonra, bir süredir kendini daha güçlü hissettiğini fark etti. Köklerinden emin bir şekilde geliyor, büyüyordu. Arada sırada kendini aslında eskisi gibi canlılık dolu hissetmediğini fark edip kendi dünyasına dönse de hiçbir sorunu yoktu kafesinin içinde olmakla ilgili. Her şey tıkırında ilerliyordu. Derken bir gün, çok büyük bir reddediş yaşadı: Kafes, onu artık kabul etmiyor ve dışarıya çıkmasını istiyordu. Anlam veremedi. Sebebini sorguladı, ağladı, yakardı. Kafes artık kendisini taşımaktan yorulduğunu, her şeyin bir sonu olduğunu ve bununla yüzleşmesi gerektiğini söylüyordu. "Bir gün dışarıda olmayı kabul etmek zorunda kalacaktıysam, neden en başında burada olmayı kabul etmeye mecbur bıraktım ki kendimi!" diye feryat ediyor ve durumun adaletsizlik olduğunu savunuyordu. Ama bir şey değişmedi, çıkması gerekiyordu. Yaşamaları gereken son kabulü de yaşadı; o anda, hemen. İlki kadar zorlanmadan.

Cesaretini toplamış, gitmek üzere arkasına dönmüştü ki bedeni üstündeki hükümünü yitirdi ve hareket edemez oldu. Korkusu bütün cesaretini emip almış, onu hare-

ketsizliğe mahkûm etmişti. Kafes artık tercihi kendisine bırakmıyor, onu dışarı atmak istiyordu. Hissdebiliyordu bunu. Etrafındaki duvarlar kasılıp gevşiyor, onu dışarı itiyorlardı. Hayatını geçirmek istediği yerden, kendisine hiçbir şey sorulmadan, üstelik müdahale edebilecek gücü de yokken atılıyordu. Karşısındaki merhametsizlik çok yabancıydı; hiç böyle korkmadığını hissetti. Bir taraftan korkunun zehirli dikenleri tarafından felç edilirken, bir taraftan da içinde bulunduğu seçeneksizlik, onu kaybolan gücünü hatırlamaya zorluyordu. Kısa bir anlığına, aynı anda hem çok güçlü hem çok güçsüz hissettiğini gördü ve güçlü de hissedebildiğinin farkına vararak kendini hatırladı.

Kendini hatırladı.

Yapması gereken şeyi artık biliyordu. Kolay olmayacaktı, ama olacaktı. Peki ya daha fazla mücadele etmediği için pişman olacak mıydı sonrasında? Yanıtın önemli olmadığına karar verdi soruyu sorduktan hemen sonra çünkü “belki özgürlük pişmanlıkla başlıyor”du.

Görünmez bir el tarafından tutulup çekiliyor gibi hissettiğinde, her şeyin sonunda olduğunu anladı. Artık sadece güçlü hissediyordu. Kendini ele bıraktı ve dışarı çıktı. Daha önce hiç hissetmediği kadar güçlü bir acı doldu göğsüne önce, sonra bembeyaz aydınlandı her yer. Acı içindeydi, ama korktuğu gibi olmamıştı. Hatta başardığı şeyden duyduğu ince bir gururun eşliğinde özgür hissetmenin tadını çıkarıyor ve daha önce buna cesaret edemediği için kendine kızıyordu. Karanlık yok olmuştu ve her şey yeni başlıyordu.

Bu Sincabı Hep Hatırla ve Su Aygırına Bir Öpücük Kondur

Öykü

Deniz Dursun

Su aygırı karaya ayak bastıktan sonra etrafında şöyle bir dönüp gözlerini, adanın en ihtişamlı ağacının kovuğuna dikti. Yüzyıllardır tüm heybetiyle burada duran ve yerliler kadar adaya gelen misafirlerin de gölgesine sığınmaktan gocunmadığı, artık pek rastlanmasa da zamanında gezginlerin sırf onu görmek, soluklarını onun dizinin dibinde alıp vermek için adaya geldikleri söylenen bu çınar ağacı; bedeninde adanın en hırçın, en laftan sözden anlamaz ve en cesur sincabını taşıyordu.

Su aygırı buraya, bulamayacağı bir sevgiyi aramaktan yorulduğu için gelmiş; yeni bir hayat kurmaya, yaşadığı önceki adada uğradığı zulümleri unutmaya yemin etmişti. Fırsat bulursa eğer, zulmeden kendisi olacaktı. Koca gövdesinin içindeki o minik, ezik, şaşkın ruhu söküp atacak, ona yaşatılanları bu kez kendisi onlara yaşatacaktı. İntikam duygusunun zihnindeki belli belirsiz varlığı bile yüreğinde bir ateş yakmaya yetti. Heyecan duydu. Derin bir nefes alarak burnunu çekti. Adalıların hepsi bu gürültüye uyandı. Bir ağaçtan iki kiraz düştü. Yeni tomurcuklanan çiçekler titredi. Yavru maymun anne maymunun koynuna girdi. Bir tek çınar ağacının kılı kıpırdamadı. Sincap, yayıldığı güvenli yerde, rahatı yerinde, sesi duymuştu; ancak irkilmedi. Su aygırı onun bu kayıtsızlığına şaşırdı. Onu tanımiyordu, ününden haberi yoktu, becerilerinin sınırlarını, daha doğrusu sınırsızlığını bilmiyordu; yine de daha görür görmez, geldiği yerdeki o çakal, o içten pazarlıklı, o alaycı sincaplardan olmadığını anlamıştı. Sevgi dolu bakmıyordu ama belli ki çetin cevizdi, sağlamdı karakteri. Su aygırı yüreğinden temiz, dupduru bir güvenin sincaba doğru akıp gittiğini hissetti. Ancak bir şey belli etmedi. Zaten sincap onu görmüyordu bile. Bu koskocaman beden, bu hor görülmeye, örselenmeye alışmış, hakaretlerin ve alayların başrolü olmakta usta beden, şimdi birinin onu görmemesi karşısında afallamıştı. Ölmeden bu iç ferahlığını tattığına sevindi. Keşke buraya daha önceden gelseydi. O zaman ömrünün geçen kırk yılını da yaşanmış sayardı.

Teras Katı ve İhtimaller

Öykü

Görkem Çolak

“Oturma odasını da gördüğümüze göre dilerseniz hızlıca terasa doğru geçebiliriz. Hadi bakalım.”

Daire turunda henüz ilk kırk dakikanın sonuydu. Saatse hemen hemen on bir buçuk. Ardı sıra görüp geçtikleri oda, balkon ve rutubet lekelerinin hangi birine kafa yoracağını şaşırان çift, bu defa kendini lake merdivenleri tırmanırken buldu. O gün daireyi gezen ikinci çift olmak epey dişli işti, sabah dinçliği Kudret Bey'in üstündeydi. Kudret Bey emlakçıydı, en azından yirmi bir senedir. Hiç acelesi olmadığı hâlde peşinde koşturuyordu gençleri. Müstakbel karı-kocaysa kafalarını kitaplardan kaldırmadan geçirdikleri onca senenin ardından sokağın realitesinde debeleniyordu.

Postmodern mimari, Lévi-Stauss, lambalı çalışma masaları, demografik değerler ve ezilenler. Ayak bastıkları kaygan parke ve kovaladıkları Kudret Bey bunları herhalde çakozlamazdı. Kot farkları, ne zaman değerlendirilecek asansör boşlukları ve semtin depozito borsasına ise zavalcılıklar yabancıydı. Koşturmaca terasta paydos verdi. Nedense emlakçılar ev turlarının teras durağında hayli oyalanıyordu. Çift içinse bir soluklanma ve gördüklerini hazmetme bahanesiydi bu. Ayak bastıkları terasın baktığı işlek sokak, ücra vakte rağmen insan kaynıyordu. O dakikada Kudret Bey'le aralarında dönecek zoraki bir muhabbet şarttı ve ortak paydaları, üçü de sokağı süzerken kendiliğinden sima buldu.

“İskandinav mobilyaya ben sıcak bakmıyorum yenge. Bizlik değil bence.”

Derya, adamın biz derken kastettiği insan öbeğini operasyonel biçimde tanımlamaya yeltenmedi, alışıyordu sokağa, derhal Kudret Bey'in lafını böldü.

“Ben de pek sıcak bakmıyorum inanın, ama Akın tutturdu öyle olsun diye.”

“Adı İskandinav zaten yenge, sıcak bakmamak lazım.”

Bu şakaya içtenlikle güldüler. Kudret Bey top sakalını sıvazlarken sordu, “Sen neden kafayı İskandinav'a taktın Akın Hocam?”

“Ne bileyim valla, insanın hoşuna gidiyor... Renkleri filan...”

Mobilya zevkini tez savunurcasına iştahla izah edecek değildi, verdiği yanıtın müsterihtti.

Adamı “Siz nasıl diyorsanız elbette hocam.” diye onaylayan Kudret Bey, elini buz mavisi kotunun cebine götürdü ve çiftten iki dakika müsaade isteyip içeri girdi. Hâlen eski model, kalas gibi bir telefon kullanıyordu, yeşil tuşa tüm gücüyle bastı.

“Allah aşkına sabahtan beri kaçınıcıya arıyorsun Aynur? Çalışıyorum, yazdım, görmedin mi?”

“Görmesine gördük beyefendi. Acil olmasa aramayız herhalde. Avukat anlaşma belgesini bugün içinde istiyor, en erken saat kaç gibi yollayabilirsin?”

“Başlatacaksın avukatına Aynur, daha konuşacağız demedik mi?”

Sesini kısık tutmaya çabalayan Kudret Bey terastan uzaklaşmış ve eşyasız odanın içinde ritimsiz bir volta tutturmuştu.

“Sen şu anlaşma belgesini yolla, konuşacak vakit çok Kudret.”

“Bu avukat neden bu kadar hevesli bizi boşamaya, canı dayak mı istiyor?”

“Avukatın hevesli olduğu yok, adamı acele etsin diye ben sıkıştırıyorum. Sıkıldım artık önümdeki kâğıt kalabalığından. İnsaf ya.”

Aynur Hanım bunaldığı vakit böyle carlardı eşine, “İnsaf ya.” tümcesiyle. En azından neredeyse on senedir ve belli ki kısa bir müddet daha.

“Sıkıldıysan buruştur at hepsini Aynur, ben mi diyorum bir yığın kâğıdı sakla diye? Ben mi diyorum boşanalım diye?”

“Uzatiyorsun Kudret.”

“Ben mi uzatıyorum? Deli olacağım bak.”

Kudret Bey’in hâkim olamadığı bağirtısı odanın duvarlarında yankılandı. O esna da terasın mafsallı tentesini inceleyen çift, Kudret’in tek kelimesini dahi duymadı.

“Birkaç saat içinde gönder şu belgeyi Kudret. Bozuşmayalım sonra. Şimdi kapatmam lazım, Poyraz’a yemek hazırlayacağım daha.”

“Tamam, hadi, güzelce yesin. İhmal etme çocuğu.”

Son cümlesinde Kudret’in voltağı giderek sönümlendi. Kapattılar.

İki bin dokuz yazında Aynur’la Güre’de geçirdikleri hafta, Poyraz’ın doğduğu gün ve bir evliliğin bütün mutlu anları. Aynur’u bunaltan yığın içinde bunları yazan kâğıtlar yoktu. Bu gibi ayrıntılar Kudret’in zihninde yaşıyordu. Adamın tatlı diline de eşinin karını toktu. Zira kadıncağızın “Güven Problemleri” başlığını çekip altına itinayla döşeyeceği sayfalarca hatırası birikmişti. Belki bu yüzden boşanma evraklarını ortalıkta tutuyordu. Kadın kâğıtlara güveniyor, evraklarsa ona daralan zamanı ve çilesinin elbet biteceğini bildiriyordu. Sayılı gün sonra Kudret Bey adliye kapısında kemerini çıkarıp telefonuyla birlikte plastik bir sepete bırakacak, ardından bir taraftan kemerini beline geçirmeye uğraşırken öte yandan duruşma salonunu arayacaktı. Salonun önündeyse buz kesmiş suratıyla Aynur Hanım’a rastlayacaktı. “Ne heves sendeki de arkadaş, erkenden gelmişsin!” diye esemeyecekti Kudret Bey, sıkardı o kadarı. Kadından son bir şans istemeyecekti, serde yekpare gururu vardı. Hep beraber salona girecek ve malumun ilamına şahit olacaklardı. Evraklar, sırtlarında yazanlardan bir milim bile sapmıyor ve bir bakıma Aynur Hanım’a derman oluyordu. Kadın, en azından dosya kâğıtlarına güvenebiliyordu.

“Tekrardan kusura bakmayın arkadaşlar. Evet, üst kattaki öteki odalarla devam edelim mi, ne dersiniz?”

Kudret Bey yine önde, ellerini belinde bağlamış vaziyette yürüyordu. Bu defa sükûnet içinde olsa bile perişanlığını saklı tutmaya niyetliydi. Yatak odası olarak düşünülmüş ve içine bir minyatür tuvalet kondurulmuş odanın kapısına geldiklerinde hışım- la çifte döndü. Derya ve Akın hafiften tırsmıştı.

“Burası,” dedi, “burası sınırdır arkadaşlar.” Bunu söylerken göz kapakları epeyce açılmış ve sol elinin işaret parmağı havaya fırlamıştı. O sabah hiç gözükmediği kadar ciddiye.

“Nasıl yani Kudret Bey?”

“Metafor yapıyorum Derya Hanım. Derdinizin, tasanızın, kavganızın girebileceği son nokta burası olsun. Benden size naçizane tavsiyedir. Buradan içeri hiçbir sıkıntınızı sokmayın.”

Adamcağızın telefonda neler konuştuğundan bihaber gençler, işittikleri bu öğüdün üzerlerine sıçramış bir klişe kırıntısı olduğunu hissetti. Hoş, Kudret’in hâlini bil-selerdi de bu kanıları değişmezdi. Teknik terim barındırmayan cümlelerden haz etmi-yorlardı. Ayrıca terasta evi tutmaktan vazgeçmiş, nezaketen kalan odaları görmeye razı gelmişlerdi. Adama ayıp, metafora yazık olmasın diye derinden kafa salladılar. “Tabii...” dediler, “Haklısınız. Önemlidir bunlar.”

Dairenin dış kapısına vardıklarında Akın, Kudret Bey’in eline sarıldı, sunumu

için teşekkür etti. Derya da memnuniyetini nahif sözcüklerle beyan etti. Kudret Bey'in az evvelki bilgiç hâlleri dinmişti, "Siz etraflıca düşünün, aranızda karar edin. Benim telefonum her daim açıktır. Yalnız, acele edin derim, sırf bugün daireyi göreceğ beş çift daha var. Uzun süre dayanmaz burası."

"Yapma ya, kira zammı falan dinlemiyorlar desene."

"Ne zammı Akın Hoca, ev şehrin kalbinde. E bina da genç, daha evvel bir aile oturdu sadece burada. Kiraya yirmi kâğıt yazsan, millet gene saniye düşünmeden tutuverir."

"Zaten şimdi de hemen hemen o kadar yazmışsınız Kudret Beyciğim." diye araya girdi Derya. Bu şakaya da yalandan güldüler. Kudret Bey gençleri uğurladı, dairenin mobilyasız salonunu adımlamaya başladı. Vaktiyle Aynur Hanım'ı uzun uzadıya seyrettiği köşeye bakakaldı. Daireyi tuttuğu günü, karşısında dikili duvarların sıvasız hâlini andı. Cebinden bir sigara çıkardı ve dalı hiç beklemeden yaktı. Kafası darmadumandı. Ağzında sigarasıyla merdivenleri tırmandı, usulca terasa çıktı. Özensizce dizilmiş eski binalara, otoyolu işgal eden pahalı araçlara ve simaları seçilmeyen yayalara göz attı. Alabildiğine dingindi. İzmaritini söndürüp terasın tozlu fayanslarına fırlattı. Olsun, diye mırıldandı, bu sefer de böyle olsun. Bir an, ne oldu ne bitti anlamadı, tentenin gölgede bıraktığı köşeye yığılıp kaldı.

Talihliydi, bir saat sonra uyandığında sapasağlamdı. Uzandığı yerde gözlerini açtı ve derhal telefonuna sarıldı. Sekiz cevapsız arama. Eşi aramamıştı. Sabırsızca tuşları tıkırdattı, telefonu kulağına yapıştırdı.

"Alo... Alo Aynur, başıma güneş geçti herhalde benim. Bayılmışım. Bizim dairedelim. Buraya gelme şansın var mı?"

Yükselen öğlen güneşi, Kudret Bey'i yeni bir hipotez yazabileceğine inandıracak denli parlaktı. En azından terasta oyalanma merhalesinde yeterince mahirse.

Kayıp Dünyalar Haritası

Şiir

Serhat Keleş

Kayıp dünyalar haritasında,
Bir gemi uzanır sahilde.
Bir beden sarkar güvertesinden
Gölgesi kumsala,
saçları rüzgâra kavuşmuş,
bir kadın,
Bir çember içinden,
Bir dünya yuvarlar,
gökyüzüne doğru.

Kayıp dünyalar haritasında,
Gözleri tohuma kaçmış,
bir kadın,
Bütün bir orman,
sıkılıp,
gözlerine damlatılmış gibi.
Kuraklıkta bir cana,
Bir ömür uzanmış gibi...

Hoşça Kal Baba!

Öykü

Özge Öztürk

Tozlanmışsın. Yüzün de matlaşmış. E tabii, bozkır iklimi serttir. Belli ki bakım yapmıyorlar sana. Yine de heybetinden bir şey kaybetmemişsin. Farkında mısın yıllar geçtikte unutuluyorsun? Hep tersinin olacağını düşünürdüm. Hani bazı aşklar ebediydi? Vatan aşkı, Tanrı aşkı, evlat aşkı... Senden sonra ne heykeller dikildi ne kahramanlar alkışlandı ve yine bu aşkları kavramsal olarak açıklayamayacak yığınlar, onlar için ölmeye hazırıldılar. Ne diyorsun buna? Hayır, senin de bugüne bugün bir kahraman olarak heykelin dikili de ondan soruyorum. Yapma baba! Bu klişeleri oynamayalım. İçin rahat etmeyecekse söyleyeyim: Bu konuda aynı tutumda değiliz. Şöyle bir çelişki yaşıyoruz seninle baba... Affedersin sana baba diyebilir miyim? Ne de olsa ağız alışkanlığı. Yirmi üç yıldır senin bu bronzdan varlığını babam bildim. Nerde kalmıştık? Hah! Çelişki. Çelişki şu: Varlığımı senin bu aşklar nedeniyle öldürülmene borçluyum. Ben beş yaşındaydım. Eğer sen kahraman ilan edilmeseydin ben de tıpkı senin gibi, sıradan bir yetim gibi büyüyecektim. Gerçi sen kerhen öksüz sayılırsın. Biliyorum, biliyorum bir annen vardı. Evet seni çok döverdi ve seni terk etti. Yetimhanede büyümüşsün, sonra da islahevi. Bunları da biliyorum. Evet bu konuda senden şanslı sayılırım, annem beni bırakmadı. E bunda senin payın büyük. Annemi nikâhına alıp artık senin hesabına çalışan bir fahişeye dönüştürmüşsün. Yo, hayır! Maalesef bana sorarsan ikisi aynı şey baba. Birinde bir erkekle sözleşme imzalıyorsun ötekisinde taraflar artıyor. Neyse seninle böyle bir tartışmaya girmeyeceğim. Ayrıca da bir fahişeye bir marangoz arasında bir fark yok benim için. Aman neyse... Ne diyordum? Varlığın için sağ ol diyemiyorum. Hoş, bu cesedi bulunamayan bir adam için ironik bir söz olurdu ama yaşadığın hayatın seni dönüştürdüğü şey için de seni suçlayamıyorum. Cephede ölümlerin eşyalarını çalan bir mezarcı... Hatta artık böyle olmana seviniyorum.

Heykelinin dikildiği günü fotoğraflardan biliyorum. E tabii, doğal olarak! Yirmi üç yıl önceydi. Öksüz kasabanın tek gururu: Şehit Mehmet Erdoğan! İşte o gün, senin kutsal ölümünün diyeti olarak beni ve annemi iyi koşullarda yaşatmayı seçmişler. Çünkü sıradan bir şehit olmadığın söylendi baba! Katıldığın son çatışmada tek başına kalana kadar savaşmışsın. Ölümün sayesinde bize bir ev verdiler, anneme maaş bağlandı, ben iyi okullarda burslu okudum. Çelişki diyordum ya, bana verilen imkânları en iyi şekilde kullandım ama sonunda olduğum kişi bana bu imkânları verenleri pek memnun etmedi. Neyse... Şimdi sana babam diyorum ama hâlâ babam olduğundan emin değilim. Bu konuda gerçeği bilen tek ve hiç güvenilir olmayan kaynak annem. Neyse... Bence ölümün en çok onu sevindirdi. Tabii ki baba! Komşular bence bir şeyi karıştırıyor: Aysel teyze bunak değil, alzheimer. Hatırladığı şeyleri uydurmuyor sadece arada sırada hatırlıyor. Annemi öldüresiye dövermişsin. Bir de sen bizim eve taşınmadan önce benim doğduğumu söylüyor. Annem yine de "kutsal ana" rolünü oynayıp bu konu hakkında resmi olanın gerçek olduğunu söyledi.

Ne diyordum? Yirmi üç yıldır her sene ölüm yıldönümünde buraya geldim. Bugün belki son kez geliyorum. Çünkü bugünden itibaren şu büyük halk kahramanının oğlu rolüne son veriyorum. İlerideki arabada beni bekleyen kişiyi gördün mü? Sevgilim. Almanya'da tanıştık, üniversitedeyken. Evet oğlun Mert bir adama sıırıslıkam aşık. Bronz

varlığını incittiğim için üzgünüm ama aşk cinsiyet tanımıyor. Şu silahını doğrultup beni vurmak isterdin belki. Eline silah almak istemeyen birine zorla silah tutturdukları için gidiyorum baba! Sizin aşk cinayetlerinizin kurbanı ya da faili olmak istemiyorum.

Ortaokul üçtüm sanırım karşıma gelip büyüyünce senin gibi bir kahraman olmak istediğimi söylemiştim. Hatta bunu söyledikten sonra böyle elimde silah varmış gibi yapıp senin bu bildiğim tek formunu taklit etmiştim. Bu heykel; kasabanın büyük ve tek kahramanı. O benim babam. Kahraman sözcüğüyle kurban sözcüğü arasındaki bağdan hep rahatsız olmuşumdur. Bu senin de içini sızlatmıyor mu? Asıl şunu merak ediyorum: Kasabanın girişi diye bu ıssız yerde seni tutuyor olmalarını sen de ilginç bulmuyor musun? Ben buluyorum. Sen onlara savaşta yitirdikleri ölüleri hatırlatıyorsun baba. Benim yaşımdaki çocukların ölümlerinde geçiyor adın. Neyse ki bu gerçek değil... Onları öldüremeyecek kadar korkak olmana seviniyorum artık. Bunu öğrendiğimde lise sondaydım. Bekir astsubay anlattı. Aylarca süren firar etme girişimlerin... Yine de seni bir kahraman yapmak için varlığını öyle muammalı bir hâle getirmişler ki seni en yakından tanıdığını söyleyenlerle öbürlerinin anlattıkları arasında hiçbir fark yok.

Bir keresinde de lise ikiye galiba. Bir gün gelip sana "Gerçekten cephede mi öldün?" diye sormuştum. Senin şişirme bir kahraman olduğunu söyleyen sınıf arkadaşıma iki yumruk çakmışım. Okuldan atılmasında payım yok desem yalan olur. Hemen sevinme, attığım iki yumruğa karşılık hastanelik oldum. Kütüphaneye gitmeye bu olaydan sonra başladım. Senin bir kahraman olduğunu çevreme ispatlamak için daha fazla delile ihtiyacım vardı. Gazetelerin çoğu benim tarafımdaydı. Bazen onlara inanacak düzeyde bir zekâm olmadığı için hayıflanmıyor değilim. Daha önce adını hiç duymadığım gazeteleri okumaya da böyle başladım. Yazılanlara inanmam için çok sebep vardı anlayacağın ama bilirsin fareler koşturmayı sever. Beynimdeki küçük fare beni yedi bitirdi. Olanı biteni anlamak istedim. Derken adını bildiğim gazete sayısı arttı. Künyeni çatışmada ölen bir subayın künyesiyle değiştirdiğini ilk kez Eyüp çavuştan öğrendim. Kaçtığın için görmemişsindir belki o da sakat kalmış o çatışmada. Yürüyemiyor. Gazetelerin yazdığı gibi orada şehit düşmemişsin. Kaçarken vurulmuşsun. E tabii gazeteler bunu anlatmasa da bilen biliyor. Neyse...

Kütüphanede çok şey öğrendim. Bunun için sana teşekkür edebilirim. Sonra Asım Hoca'nın verdiği kitaplar, sonra üniversite... Neyse... Ben artık gitsem iyi olacak. Üzülme baba yine de bir şekilde çocuğun sayılırım. Unutmak istediklerinin oğlu, unuttuklarının üvey çocuğuyum. Gitmeden bir şey daha söyleyeyim; bir şey okudum geçenlerde, insanın yaratılışının başta değil hayatının sonunda olduğuna dair. Bugünlerde yaşarken kendini yeniden doğuran insanların hikâyelerini topluyorum. Yaşasaydın belki de... Bil istedim, senin gibiler için bir dönüşüm hikâyesinin hayalini hep düşümde tutuyorum. Hoşça kal baba!

Kübra Doğan'ın yazıp yönettiği Four Rules Of Love isimli kısa filminden esinlenilerek kaleme alınmıştır.

Emin olamıyordu kızın da kendisiyle aynı duyguları paylaştığından. Bir aydır görüşüyorlar, akşamları geziyorlar, dertleşiyorlar, sırlarını paylaşıyorlardı. Bu kadar güzel olmasa, çoktan kızın da gönlünün kaydığını düşünecekti ama kız çok güzeldi. Emin olmalıydı. Kendi kendine gelin güvey olup kızın gözünde küçük düşmekten korkuyordu. Gecenin on birinde kızı evine bırakırken eve giden dar ve karanlık yollarda kız koluna girmişti. İzlediği filmdeki hayata da uyarlanan aikido kuralı geldi hemen aklına **“Te-mas varsa yapış.”** Kızın eğretice kolunu tutan elini kavradı ve öne doğru çekerek tam olarak koluna girmesini sağladı. Artık iyice yakındılar, tek bir vücut gibi yürüyorlardı. Mutluluğuna diyecek yoktu. Oldu bu iş, diyordu içinden. Hele kız konuşmasını duymak için eğildiğinde bal rengi lüle lüle yumuşacık saçları yüzüne değmiyor muydu, parfüm kokusuna karışan şampuan kokusunu duyumsadıkça söylediklerini unutacak gibi oluyor, saçmalamamak için büyük çaba harcıyordu. Ama saçmaladı ve ne yaptığını fark etti. Kız da biraz kendini geri mi çekti ne? Abartmış mıydı aslında, çok da bir şey yapmamıştı ama ya kız yanlış anlarsa...

Kural yapış, diyordu, yapışmıştı işte. Ama kural başka bir şey daha diyordu: Hangi kuralı uygulayacaksan zamanlamasını doğru seçeceksin, yani her şeyin başı: **Doğru zamanlama.** Peki şu an doğru zaman mıydı? Belki de değildi. Belli ki değildi, kız geri çekildiğine göre zamanlama doğru olamazdı. Kızın, kolunun içinden geçen sağ elinin üstünde kendi sağ eli vardı. Elini tutmakla tutmamak arasında bir dokunmaydı bu. Ne bir sevgili gibi elini kavlıyor ne de soğuktan ya da korkudan koluna girilmiş herhangi bir arkadaş gibi kalıyordu. Bu hamleyle akli sıra kızı rahatsız etmeden elini tutmanın bir yolunu bulmuştu. Yine de bu düşünceler düşünce aklına, hemen çekti elini. Kolunu da gevşeterek kızın kolunun kurtuldu kurtulacak bir duruma gelmesini sağladı. Zaten kızın evine de varmışlardı.

Ummadığı bir şey oldu. Kız kahve içmeye davet etti. İçinde fırtınalar kopmasına rağmen nezaketen reddetmeyi düşündü: “Hafta içi, yarın işe gideceksin.” falan gibi bir şeyler geveledi ağzında, kız da hiç ısrar etmedi “Valla sen bilirsin, ben kahve içmeden yatmayacağım. Gelirsen birlikte içeriz, gelmezsen ben tek başıma içerim.” deyiverdi. İkinci kural geldi aklına: **“İzin veriyorsa gir.”** Durum öyle bir denk gelmişti ki kuralın kelime anlamıyla bile örtüşüyordu. Daha uygun bir durum olamazdı herhâlde. “Madem öyle diyorsun, geleyim bari zaten sohbete de doymadım.” diyerek ayakları yere basmadan çıktı yukarı. Kalbi yerinden fırlayacaktı sanki. Tamam dedi bu iş bitti, artık aramızda bir ilişki başlıyor. Demek ki o da bana karşı boş değilmiş. Kız kahveyi yaptı. Kahveyi

içtiler, sohbet koyulaştı.

Kız çay demlemeyi önerdi. Saat geç olmasına rağmen **“İzin veriyorsa gir.”** düsturuyla reddetmedi, hatta kız mutfağa gidince peşinden gitti çünkü bir başka kural da **“Çekilirse takip et.”** diyordu. Mutfakta çaya yardım etti. Kız çayın suyunu, demini hazırlarken bardakları ayarladı, şekerin yerini sordu. Malzemeler hazırlanırken yine yakınlashıldılar, elleri birbirine temas etti. Utandı ama kız umursamamıştı sanki. Demek ki hâlâ doğru zamanlama değil diye düşündü. Çay demlenene kadar mutfakta ayak üstü sohbet ettiler. Artık stresi azalmıştı, nasıl olsa birkaç bardak çay içene kadar buradaydı bu da en az bir saat ederdi. E bir saate kadar da bir şeyler olurdu herhâlde. Nasıl olsa kuralları tam olarak uyguluyordu. Çay olunca “sen dur ben doldururum” nezaket gösterisi yaşandı. Galip geldi ve kız bitirici hamleyi yaptı. “Ben de üstüme rahat bir şeyler giyeyim, bu elbiseyle çay içemeyeceğim.” dedi. Artık bunun üstüne kızın yapabileceği bir şey yoktur herhâlde dedi içinden. Amerikan filmlerindeki bütün klişeler yerine gelmişti. Kahve içmeye eve davet edilmişti, kız rahat bir şeyler giymek için yatak odasına gitmişti.

Çayı nasıl doldurduğunu anlamadı bile. İzlediği kısa filme göre burada kızın peşinden yatak odasına gitmeliydi. **“Çekilirse takip et.”** Filmde tam da burada uygulanıyordu. Tamam dedi ben de gidiyorum. Birden nabız atışları yükseldi, sanki nefes alamıyordu, avuç içleri terlemeye başladı bütün cesaretini topladı yatak odasına doğru bir adım attı, sonra ikinci adım... Üçüncü adımı atarken yavaşladı. Unutma doğru zamanlama yapamazsan bir çuval inciri berbat edersin. Ya kız gerçekten rahat bir şeyler giymek için gittiyse? Üzerindeki elbise de hiç rahat bir şey değildi zaten. Ya peşinden yatak odasına girdiğinde “Ne yapıyorsun sen, çıldırdın mı!” gibi bir tepkiyle karşılaşsan, ya buraya kadar getirdiğin ilişkiyi salakça bir zamanlama hatasıyla berbat edersen? Düşünsene, kız bir daha yüzüne bile bakmaz üstelik haklı da olur. Kafasından bunlar geçerken durdu, dördüncü adımı atamadı bile. Ne kasıyorum diye düşündü. Kız zaten seksi bir gecelikle falan gelecekti yanına, sonrasında zaten ne yapsa nasıl davransa zamanlama doğru olacaktı. Riske girmeye gerek var mıydı? Sıradan pembe bir eşofman altı, fıstık yeşili, festival eşantyonu bir tişörtle çıktı kız odadan. Yüzündeki hayal kırıklığı ifadesini saklayamadığından emindi.

O gece sabah altıya kadar oturdular. Kâh kısa bir sessizliği paylaştılar, kâh kaha-kaha dolu bir anı, yeri geldi dizlerine yatan kızın saçlarını okşadı, yeri geldi tutulan omuzlarına masaj yaptı. Filmden öğrendiği fena halde hayata benzediği iddia edilen dört aikido kuralını da elinden geldiğince uygulamaya çalıştı. İzin veriyorsa girdi, temas varsa yapıştı, gücün karşısında durmadı çekildiğinde takip etti, ama hiç doğru zamanlamayla yapamadı, ya da doğru zamanın geldiğine bir türlü inanamadı.

Sabah 6 olduğunda kız, gece için teşekkür ederek kibarca gönderdi. Bu kadar keyifli bir geceyi tekrar etmeleri gerektiğini söyleyerek vedalaştılar ama tekrar görüşmediler bile. Kız bir daha aramadı, arandığında ise nazik mazeretlerle geri çevirdi.

Aikidonun kurallarını hayatına uygulamaya devam etse bile ilişkilerde işe yarayacağına dair inancını yitirmişti ve ufak ufak bu durumla gırgırını geçmeye başlamıştı. “Zamanlamanın doğruluğunu test edecek kadar cesur değilim ben.” diye yarı şaka yarı ciddi yüksek sesle dillendirmeye başlamıştı çevresinde. Bir gün biri cesaret değil güç meselesi bu, diye şaka yollu anlattıklarına farklı bir boyut getiriverdi ve bütün dünyası

alt üst oldu. “Yapabilecek gücü ve becerisi olan en yanlış zamanda bile harekete geçse hareketi bitirir üstelik yaptığı zoru başarmak olur. Estetik durur, bunların filmi çekilir, hikâyesi yazılır, aikido da jeneriklik hareket olur, ama gücün yoksa en basit harekette bile çuvallarsın. Boş kaleye topu yuvarlamak için ayağını tam zamanında bile uzatsan topun kaleye gitmeye nefesi yetmez ya da gider auta çıkar.” Bozuldu biraz: “Bu seninle ilgili değil dostum.” Trüküyle üst perdeden ukalaca bir giriş yaptı diğeri: “Kadın erkek arasındaki güç dengesizliği. Anlattığın hikâyeyi düşünsene kız hiçbir zamanlamayı gözetmeksizin istediği hamleyi yapabilecek ve başarılı olabilecek güce sahip senin karşında. Sen iki saniyelik elin ele teması için kırk plan yapmana rağmen, bahsettiğin dar ve ürkütücü sokakta kız sarılıp seni öpse, kuytu bir evin karanlığında seninle sevişmeye kalksa başarısız olur muydu? Üstelik son derece artistik bir zamanlama olacağı için filminiz çekilse böyle bir sahneyle sonlandırılması daha çok tercih edilir. Sen yapsan bunu başarılı olur muydun? Elbette olabirliği vardır ama burada da güç kadının elinde dostum.” Allak bullak olduğunu fark eden öteki, filozofça destek verdi: “Üzülme be adam. Fizyolojilerimiz farklı ne yapalım. Fiziksel olarak ne kadar güçlü olsak da ipleri tutan hep kadın. Biz ancak senin kurallar gibi oyunlarla gücü elimize geçirmeye çalışırız, ama zamanlamanın doğru olup olmadığına hep kadın karar verir ve kendisi hiç zamanlama sıkıntısı çekmez. Sen kendinde kusur arama bu kuralları uygulamaya da devam et hayatta her zaman işine yarayacaktır.” Arkadaşının bu desteği hiçbir işe yaramadı.

Hâlâ giriyor, yapıyor, durmuyor ve takip ediyor ama bir türlü doğru zamanı denk getiremiyor.

Kürşat Batuhan Tezel

Canım ben senin gibilerden hoşlanıyorum.

Hoşlanıyorum derken yanlış olmasın, aşık oluyorum.

Enayilik gibi olmasın da pek sevdim gülüşünü.

Fark etmediysen belirtiyim:

Her şeye karşı böyle değilim. Tiksindir pozisyondayım ekseri.

Uygun kelimeleri doğru sıralamayla bir araya getirebilirim gülersin.

Evet, muntazam cümleler komiktir, içerik değil.

“Olan her şey göreceli

Ama ben seninleyken

Zaman duruyor

Ve uçup gidiyor”

Basit ve etkisiz bir örnek.

Benden hazzetmediysen, etmelisin.

Takla falan da atarım, hiç sıkıntı değil.

Tabi sınırları da olmalı insanın.

Benim yok o ayrı. Hoşuna gidecekse mesela, onurumu satarım.

Hani demiş ya ünlü şair André de Chare (eğer varsa böyle birisi. Yoksa olmalı.)

“Ben senin canım, ciğerini de sevdim. Bunun için gerekirse

kamu yararına çalışmaya da okeyim.”

Terapi Koltuğu

Deneme

Günsu Özkarar

Haydi Dergi'nin geçtiğimiz sayısında başlayan Terapi Koltuğu dizisinin ikinci bölümüdür, öyküleme kronolojik sırayla devam etmektedir.

2006 Z. A. Hikâyesi:

Kocamla birlikte çalıştığımız ikinci terapi merkezi. Burası daha şehir merkezi, bir de sevdiğimiz bir meslektaşımız da bizimle çalışabilsin istediğimizden, üç odalı diye seçtik. O sabah yeni başlayacak randevuma geç kalmamayı kendime defalarca tembih etmeme rağmen, tam ben evden çıkacakken köpeğimiz kusuyor. Seansı iptal etmekle etmemek arasında gidip geliyorum. Kocam, ben ilgilenirim, diyor. Çıkıp yürüyorum ama aklım evde, endişem yüzüme yansımasın diye dua ede ede... Odaya önden girip hemen anksiyete ilacımı yutuyor ve genç danışanı içeri davet ediyorum.

O yıllarda aşık olduğum erkek arkadaşımın ayrılınca annemin babam onu terk ettiğinde neler hissetmiş olabileceğine dair büyük bir empati geliştirip yatağa düşünüyorum ve ilk kez kendi isteğimle terapiye başlıyorum. Yatağa düşmemde psikolog olan ablamın etkisi de var. O bu ayrılığın bende baba travmasını uyandıracaklarında o kadar ısrarcı ki biraz da onu kırmıyorum sanki... Teyzemin bulduğu terapistle ilk günüm: Cebimden bir deniz kabuğu çıkarıyorum ve bu sizin olsun, diyorum. O da diyor ki: "Bana bunu neden getirdin ve artık getirdiysen vermekte neden bu kadar zorlandın?" Tüm ilişki biçimlerimde yatan bir davranışımın altını çizmiş oluyoruz böylece.

2006 Z. A. Hikâyesi devam:

Danışanım bana geldiğinde genç bir kızdı ve aşk acısı çekiyordu. Bir hediye getirmişti ilk seansa... Teyzesi sektörden tanıdığım biri olduğu için muhtemelen biraz çekingendi ve kendisini açıp açmama konusunda güvensizdi. Ama gelmeye devam edeceğini anlamıştım. Tunus'taki ofisimizi üç doktor paylaşıyorduk ve bu mekân henüz çiçeği burnunda bir mekândı bizim için... Evden sakın sakın çıkıp erken saatteki seansımız için yürürdüm. Genelde erkenden ve merakla gelmiş olurdu. Neler diyeceğimi merak ediyor gibiydi. Bu sebeple olsa gerek ben de çok konuşurken buluyordum kendimi ve ilaç yazmak için de en doğru kişiydi. Böylece sayesinde bazı şeyleri deneyebiliyordum. Zaman geçtikçe birbirimize iyice alıştık ve popüler biri olduğu için onun çevresinden de birçok kişi bana gelmeye başladı. Tek sıkıntımız şu oldu: Terapi çerçevesinin biraz dışına çıkarak yer yer diğer danışanların da dedikodusunu yapmaya başladık. O zaman anladım ki bazı yönlerimiz yaşa ve konum farkına rağmen ortak. Ben bu ortaklığı görünür kılmaya toleranslıydım ama onun yer yer zorlandığını görüyordum. Çünkü teyzesi psikanalistti ve danışan oraya dair katı kurallar öğrenmişti. Terapinin nasıl olması gerektiğiyle ilgili kafasında net şeyler vardı ve bunları yıkamadığı için ne yapacağını da pek bilemiyordu. Ben ise hem mücadelesini hem de çatışmadan ötürü içinde bulunduğu çıkmazı görüyor-

dum. Ama buna müdahale edemiyordum. Çünkü onun bu kaçınır hâlini de meslektaşım olan kocamdan bile danışanımınla dostluk kurmam doğru mu, konuşmasını yapmaya kaçınır hâlime benzetiyordum... Ve bir şey söyleyeyim mi? Bu basit bir benzerlik de değildi aslında, tıpatıp aynılıktı... Ama işte analistler bunu sevmez. Hemen üstlerinden sıyrır ve bu bir yansıtma olayına geçerlerdi. Kendimi bunları söylememek ve devamlı ailesini eleştirmemek için zor tutuyordum. Danışanım bir sabah beni arayıp terapiyi bıraktığını söylediğinde yüzleştim zaman zaman ağzımdan kaçırma hatasında bulunuşumla... Onu olduğu gibi kabul ettim, aşk acısını atlattıktan sonra o dönem başladığı yeni ilişkisi ile yurtdışına çıkışında mutluluklar diledim ve elimden geldiğince sıkboğaz etmeden ama bağı da tam koparmadan arada mail atarak bir şeyler sordum. Uzun bir süre yok oldu ama uzattığım ipi tutuyordu ki onu büyüten dedesini kaybettiğinde bana duygularını anlatan uzun bir mail yazarak antidepresan rica etti... Yani hiç kopmadık.

2012 R. S. B. Hikâyesi:

Kesinlikle Netflix'in psikologlu dizilerinden biri gibiydi ve sırf bu çekiciliğinden ötürü terapiyi uzun süre bırakmadım. Almanca kelimeleri uzun süre çevirmeye çalışıyorduk, ev Bern'in en güzel yerindeydi, oraya giderken bile hayallerim coşuyordu ve de çok ucuza terapi görüyordum. Çünkü sağlık sigortam karşılıyordu. Her şey bitince terapi dahil birçok şeyi hemen bırakmam ve yeni şartlar için uğraşmamış oluşuma gerçekten şaşıyorum. R. S. B. bana, Türkiye'ye geri dönmen anneanne ve dedenin huzurlu ortamını terk etmekle eş değer, demişti. Belki doğru ama sonuçta oğluyla aynı orkestrada çalışıyor olmamız beni yeterince tedirgin etmişti. Üstelik de kendisi teyzemle bir seminerde karşılaşır diye bu kadar korkarken, benim İsviçre Orkestrası'nı kazandığımı bilmesine rağmen, oğlum da orada çalışıyor demek yerine konserde karşıma çıkarak... Yine de o gittiğim evi, ince topuklu ayakkabılarını, Fransız artistlerini hatırlatan tarzını ve çatı katında oturduğum o tatlı koltuğu unutamayacağım. Oldukça teslim de olduğumu hatırlıyorum seanslarda. Yine de kendimi öteki hissetmekten kaçamadım. Evet evet, İsviçre faşizmini hissettiğim bir ötekileştirmeden bahsediyorum. R. S. B. kesinlikle faşistti ve Türkleri sevmiyordu, buna eminim. Bu durum da hâliyle terapinin ilerlemesine yardımcı olamadı. Tabii istersen psikanalize girebilirsin, demesine rağmen, bir analiz ortamı da sunmadı.

2012 R. S. B. Hikâyesi devam:

Hayatı ve yaptığım işin ona hizmet etmesini çok önemseyen biriyim. Şık giyinmek, iyi görünmek ve hissetmek, iyi bir evde oturmak ve konfor sahibi olmak benim için çok önemli. İnsanları tabii ki merak ediyorum ama işimi iyi yaptığımı emin olduğum için kendi sınırlarımı da asla esnetmiyor ve prensipli çalışıyordum. Üç katlı evimizin çatı katındaki ofisime aldığım danışanlarımla gerek psikanaliz gerek terapi yapıyorduk. Benim onları beslemem kadar, onların da beni beslemesi önemliydi. Bu sebeple seansa çıkmadan hem biraz çalışıyor ve kendime çekidüzen veriyordum (Cool görünen, bilge bir terapist imajı için ufak bir oyunculuk) hem de doğal olmaya çalışıyordum ki kim olduğum bilinsin. Kendimden ödün vermek en büyük korkumdu çünkü. Bu sebeplerle bir Türk'ü kabul ederken biraz düşündüm çünkü Almancasının yeterli olmadığını söylemişti, benim de İngilizcem yeterli değildi ve ben ara ara Almanca kelimeler kullanmak zorunda kalacağımı biliyordum maalesef. Onu bilmemekle hafif küçümsemek ve kendimi İngilizcem yetmediği için ufak bir utançtan kurtarmak terapimizin merkezindeki

sıkıntılardan olacaktı belli ki... Buna hazır olmalıydım. Çünkü bu çatışma illaki yaşanacaktı ama çok şükür ben sorun çözmeyi seven bir insandım. Komik biriydi o, soğuk kış günlerinde beni beklerken gözlükleri buğulanmış oluyor ve uzun bir süre o gözlüklerin buğusunun geçmesini bekliyordu. Hohluyor, üstüne siliyor, beni de kendisini de uzun bir bekleyişe itiyordu. Sonra başlıyordu: Bazan ağlıyor, travmalarından söz ediyor, bazen de hem beni hem kendisini güldürmek istercesine komik bir şey anlatıyordu. İnsanda sohbet etme arzusu uyandırıyor ve ben bunun Türklükle ilgili olduğunu düşünüyordum açıkçası. Ama bu düşüncemi O hissederse rencide olur mu bilmiyordum. Bu sebeple mesafemi koruyordum, zaten ben koymasam da hâlihazırda bu hissim çoktan aramıza bir duvar örmüştü ve ben buna okeydim. Zaman geçtikçe bu duvar ona soğuk geldi. Duvarı yenmemizin tek çözümü onun divana yatmasıydı. Çünkü psikanaliz, her zaman dil gerektirmeyen çoğu zaman içinde sessizliği de barındıran bir alandı ve biz bu şekilde daha katmanlı bir yolculuğa çıkabilir, arkamızı birbirimize yaslayabilirdik. Ancak iyi para kazanmıyordu İsviçre’de ve psikanalizi de sigortası karşılamadığı için bu maliyete girmeye cesaret edemiyordu. Günün sonunda, Türkiye’ye dönüp orada yaşamaya devam ederek psikanalize de orada başlamaya karar verdi ama işte bilirsiniz ki... Bir isteğinizi bir yerde yapamayıp, kendinizi acele ile başka yere attığınızda oranın enerjisi de size iyi gelmez. Bu sebeple bu kararını asla sağlıklı bulmadım. Yine de müdahale etmek benim prensiplerime aykırıydı, o sebeple umursamaz davrandım ve onun vedasından önce ben ona veda ettim içimden. Biraz da bana kızgınlığından yaptığını biliyordum ama Türkiye ile arasına girecek hâlîm yoktu, ben buralıydım, o oralı... Aitlikler farklı.

2015 Ş. S. P. Hikâyesi:

Kaldı ki ben de analize iki yıl düşünüp, devamlı banka hesap cüzdanım üstünden hesap kitap yaptıktan sonra R. S. B. gibi üç isimli bir Türk’le başladım, analize hemen almadığı için uzun süre terapi olarak görüştük. Artık hâline tavrına nasıl oturduğuna alıştıktan sonra da divana uzandım ve uzanır uzanmaz burnum kaşındı, hapşırdım ve sümüğüm aktı. Analizin kolay geçmeyeceğini de böyle anlamış oldum. Yattığım yerden duvarı izlerken ayaklarımın karıncalandığı üç koca yıl. Pişmanım.

2015 Ş. S. P. Hikâyesi devam:

Danışanım İsviçre’den gelmiş bir Türk’tü, oldukça gençti ve beni meslektaş olan teyzesi vasıtasıyla bulmuştu. Ön görüşmeye kabul ettim. Önce gün ayarlamakta zorlandı, sonra da psikanaliz süreci için uzun uzun pazarlık yaptı... Bitmek bilmeyen bir pazarlık. Bir yandan da İsviçre’de başlamadan geldiği için bir an önce divana yatmak istiyordu. Yatmak ve oturmak arasında gidip gelen üç ön görüşmenin ardından haftada dört olmak üzere analize başladık. Uzun sessizliklerin arasında devamlı ayaklarının uyuştüğundan şikâyet ediyordu, bir de neden bilmiyorum onun konuşmasını beklerken devamlı boğazım kaşınıyor ve hapşıрма isteği duyuyordum, sonradan boğazımı temizlemelerimin onda ölüm korkusu uyandırdığını itiraf etmişti. Anneanesi küçükken bir kere onun yanında kalp krizi geçiriyor, üstelik oyun oynarlarken. Bu sebeple herhangi biri ile aktivite içindeyken karşıdakinin başına birşey geleceğini düşünüp duruyordu. Ben ise beni sağlıksız bulduğu için içerliyordum ve bu seansların zorlu geçeceğini anlıyordum ki gerçekten hiç kolay olmadı maalesef. Galiba koltukta kalarak haftada bir gelmesi ikimiz için de iyi olacaktı ama ben bunu ön göremedim. Ayrıca nasıl görebilirdim? Neticede yetişkin biriydi ve ne derse anlamaya, iletişim kurmaya odaklıydım, ani bırakışı onun suçu yani. Hâlâ da böyle düşünüyorum ve burnumu yerden almaya niyetim de yok, kızgınım.

Yaşamın tuhaf huyları arasında kalem tutan bir el: Etgar Keret

Söyleşi

Deniz Dursun

Çağdaş dünya edebiyatının dikkat çekici isimlerinden İsraili yazar Etgar Keret, “Çarpıcı Gündelik Yaşamlar” retrospektif programı kapsamında 17 Mayıs Salı günü Pera Müzesi Oditoryumu’nda seyirciler ve okurlarla buluştu. *Tanrı Olmak İsteyen Otobüs Şoförü*, *Buzdolabının Üstündeki Kız*, *Nimrod Çıldıırışları*, *Gazze Blues* gibi kitaplarıyla tanınan Keret’in hikâyelerinin ilham olduğu çok sayıda film, kısa film ve animasyon var.

Elime tesadüfen bir Etgar Keret kitabı geçtiğinde 16 yaşındaydım. Okumayı seviyor, iyi kötü bir şeyler yazıp çiziyordum ancak bu türde hikâyeleri ilk okuyuşumdu. Onları çoğunlukla tuhaf ve komik, bazen de acıklı bulmuştum. Zekice yazıldıkları her hallerinden belliydi. Kimilerinden pek bir şey anlamasam da sanırım sevmiştim. Ancak yine de üstünde pek durmadım. Yıllar sonra bir gün bir arkadaşım durup dururken bana Etgar Keret’in öykülerini tavsiye etti. Kitaplardan ya da sanattan konuşmuyorduk, gerçekten bunu hiç hesapta yokken yaptı. Şöyle bir okuyup kitaplığımın rastgele bir yerine bıraktığım için adı tanıdık gelen bu yazarı bu kez “gerçekten” okumaya karar verdim. Okudum da. Zekâsının inceliğine, hayatın çelişkilerini ve insanın acılarını türlü çeşit absürtlükle kurgulayışına hayran oldum ve edebiyata dair konuşurken adını hep coşkuyla andım.

Takvime günler öncesinden not ettiğim 17 Mayıs'ta ben de Pera Müzesi'ndeydim. Film gösterimi ardından söyleşiye katılan Keret, söyleşi sonunda ona uzatılan kitap dolu elleri geri çevirmeyerek -ertesi gün zaten imza günü olmasına karşın- müzenin kafeteryasında küçük bir imza 'seansı' düzenledi. Bu sayede onunla tanışma ve biraz sohbet etme fırsatı buldum. O akşam eve dönerken ertesi günkü imza gününe giderek kendisine bir röportaj teklif etmeye karar verdim fakat hayat şartları bu planımı engelledi.

19 Mayıs Perşembe günü ona bir mesaj atarak aslında yüz yüze yapmak istediğim bu röportajdan bahsettim. Bana olumlu dönüş yaptı. Görüşmeyi ertesi gün, Tel Aviv'e dönüş uçağının kalkmasına birkaç saat kala internet üzerinden gerçekleştirdik. Edebiyata ve hikâyelerine dair sorduğum yaklaşık 10 soruyu kısıtlı vaktine rağmen büyük bir özveriyle cevapladı.

Haydi Dergi'nin en yakın sayısı Temmuz'da çıkacağı için 20 Mayıs 2022'de yaptığım bu minik söyleşi bir buçuk ay sonra yayınlanmış olacak. Tabii bunun pek bir önemi yok çünkü okuduğunuzda, zamanı fark etmeksizin güncelliğini koruyacak yanıtlar bulacaksınız. Benim için bir zevkti.

İstanbul'a daha önce de gelmiştiniz ancak herhangi bir edebiyat buluşmasından farklı olarak bu kez sinemacı kimliğinizle de buradasınız. Sizin için hikâyelerinizi hangi yolla anlattığınız mı daha önemli yoksa onları bir şekilde dışavurabilmek mi?

Evet, İstanbul'a birçok kez geldim, tekrar gelmek için de hep bir bahane arıyorum. Bir kere ben bir hikâye anlatıcısıyım, dolayısıyla hikâye anlatabileceğim her türlü yeni fırsatı merak ediyorum. Bu anlatım filmlerle, tiyatroyla veya dansla olabilir fakat itiraf etmek gerekirse benim için hikâye anlatmanın en içgüdüsel ve ilk yolu yazmak. Hikâye anlatırken ne kadar maceraperest olursam olayım sonunda kendimi hep kısa hikâyelere dönerken buluyorum.

Türkçe edebiyatla aranızın nasıl olduğunu merak ediyorum. Okuduğunuz bir yazar var mı?

Maalesef şu anda bir Türk yazar okumuyorum.

Yazmayı hayatınızın neresine koyuyorsunuz? Ne elde ediyorsunuz yazarak?

Açıkçası ben pek iyi yaşamıyorum. Bu yüzden kör bir adam için baston neyse yazmak da benim için ona benziyor: Bana yardımcı oluyor, onun sayesinde hayatın gülünç labirentinde gezinebiliyorum.

Edebiyat ideolojik silahımız mıdır sizce? Ya da olmalı mıdır? Yazının gücü hakkında ne düşünüyorsunuz?

Yazıyı, kullanılabilecek bir araç ya da silah olarak görmüyorum; yazı daha ziyade bu katı gerçek yaşam ortamında güvenli bir sığınak bence. Gerçek hayatta hepimiz sürekli olarak endişelerimiz ve korkularımızla uğraşıyoruz. Bir hikâyede ise gerçek bir sonuç olmadan -gerçek yaşamın aksine- tüm duygularımızı serbest bırakabiliriz. İşte edebiyat bu noktada başkalarıyla ve kendimizle diyalog kurmamız için güvenli bir alan sağlıyor bize.

Yazdıklarınız otobiyografik izler barındırıyor. Ayrıca hikâyelerinizde sık sık absürt, tuhaf, ironik ve bazen fantastik durumlarla karşılaşıyoruz. Yaşadıklarınızı ya da tanık olduklarınızı hikâyeye nasıl dönüştürüyorsunuz?

Hikâyeler genellikle etrafınızdaki insanlara tam olarak açıklayamadığınız, onlarla paylaşamadığınız duygusal bir andan meydana gelir. Bu duygu öfke, üzüntü ya da başka bir şey olabilir. İşte bu anlarda hikâyeler kendini gösterir ve neler yaşadığınızı hem başkalarına hem de kendinize açıklayabileceğiniz bir olay örgüsü sunar size. Ben asla kurgusal bir absürt gerçeklik uydurmuyorum. 'Saçmalık' hayatta deneyimlediğim ve vurgula-

yabileceğim, bir metafora dönüştürebileceğim bir şey fakat asla yazılarımın amacı değil. Onu sadece insan doğası ve gerçeklik hakkındaki eleştirilerimi paylaşmanın bir yolu olarak görüyorum.

Hayatınızdaki tuhaflıklara karşı tepkileriniz kitaplarınızdaki karakterlerin tavırlarına benziyor mu?

Hayır. Çok şükür ki karakterlerim benim olmadığım kadar keskin, agresif ve aşırı. Aslında şu ya da bu şekilde, genellikle benim çarpıtılmış bir versiyonum hepsi. Karakterlerimi, şişman veya zayıf gösteren karnaval aynalarından birinde insanın kendisini görmesine benzetiyorum. Yani özünde onlar benim ancak benden çok daha tuhaf ve çaresizler - en azından öyle umuyorum.

Hikâyelerinizde sade ve iddiasız cümleler dikkat çekiyor. Bu sadelik planlı bir tercih mi sizin için?

Yazdığım şeylerin sezgisel ve basit bir biçimde okunabilmesini istiyorum, bunun için de çok çalışıyorum. Yazdıklarımın ilk versiyonlarında her şey daha sofistike ve önemli gibi görünebiliyor fakat onları bir berberin saçını düzelttiği gibi düzeltmeye çalışıyorum. Bunu yaparken 'ego'yu düzeltiyorum aslında.

Çalışma disiplininizi anlatır mısınız bize biraz?

Aslında nasıl ki yemek yeme disiplini yoksa bir yazı disiplini de yok. Acıktığımda yemek yiyorum; hayatın bana fazla geldiğini hissettiğimde ve yazmaya ihtiyacım olduğunda ise yazıyorum.

Peki okurlarınızla nasıl bir ilişki kuruyorsunuz?

Suçlu bir adamın suçunu itiraf edeceği birini araması ya da depresyondaki birinin acısını paylaşmaya ihtiyaç duyması gibi ben de okuyucular arıyor, okuyuculara ihtiyaç duyuyorum. Aynı zamanda onlara borçlu olduğumu hissediyorum hep. Mesela seninle İstanbul'daki ilk etkinliğimde tanıştık; oldukça sıcakkanlı ve anlayışlıydın, bu yüzden benim için inanılmaz yoğun bir gün olmasına rağmen -üstelik yakında uçağım kalkacak-seninle bu röportajı yapıyorum. Çünkü kitaplarımı okuduğunda aynı zamanda benim sorunlarımı ve korkularımı dinlemiş oluyorsun, ben de sana olan borcumu en azından sorularını cevaplayarak ödeyebileceğimi düşünüyorum.

Son olarak hem Türkiye'deki okurlarınıza hem de Haydi Dergi ekibi ve okurlarına ne söylemek istersiniz?

Geri geleceğim!

